

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**для проведення практичних та самостійних занять
з дисципліни**

ОБЛІК У БАНКАХ

для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
денної та заочної форми навчання

Івано-Франківськ
2015

Методичні рекомендації для проведення практичних та самостійних занять з дисципліни «Облік у банках» для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форми навчання / Уклад.: І.Ф. Баланюк, Л.С. Сас, П.Є. Матковський, Н.В. Гой. – Івано-Франківськ: «Фоліант», 2015. – 89 с.

Укладачі: доктор економічних наук, завідувач кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» **Баланюк Іван Федорович;**

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» **Сас Людмила Степанівна;**

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» **Матковський Петро Єгорович;**

викладач вищої категорії Івано-Франківського коледжу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» **Гой Наталія Василівна.**

Рецензенти:

В.М. Якубів, доктор економічних наук, завідувач кафедри управління та бізнес-адміністрування ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

О.Т. Левандівський, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої ради економічного факультету, протокол № 1 від 16.09.2015 р.

У методичних рекомендаціях для проведення практичних та самостійних занять з дисципліни «Облік у банках» розкрито теоретичні основи ведення обліку в банках. У практичній частині запропоновано ситуаційні завдання й тести.

Розраховано на студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і аудит», аспірантів, викладачів, бухгалтерів банків.

ЗМІСТ

	стор.
1. Вступ	4
2. Теоретичні основи обліку в банках	5
2.1. Загальні основи побудови бухгалтерського обліку в банках	5
2.2. Система рахунків бухгалтерського обліку банку	6
2.3. Банківська документація	7
2.4. Облік капіталу банку	7
2.5. Облік касових операцій банку	9
2.6. Облік розрахункових операцій банку	12
2.7. Облік операцій з кредитування	14
2.8. Облік депозитних операцій банку	15
2.9. Облік доходів і витрат банку	17
2.10. Види банківської звітності	18
3. Практична частина	20
3.1. Ситуаційні завдання	20
3.2. Тестові завдання	23
4. Список рекомендованої літератури	87

1. ВСТУП

Дисципліна «Облік у банках» передбачена державними стандартами вищої освіти як нормативна дисципліна циклу професійної підготовки за спеціальністю «Облік і аудит».

Дисципліна «Облік у банках» спрямована на вивчення порядку організації та ведення бухгалтерського обліку у комерційних банках.

Мета вивчення дисципліни:

- формування сучасної системи знань з теорії і практики бухгалтерського обліку в банках;
- розуміння принципів банківського обліку;
- ведення операцій банківського обліку в банках;
- вивчення правил оцінки активів, зобов'язань та власного капіталу у фінансовій звітності банків;

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення теоретичних засад обліку в банках;
- ознайомлення із завданнями обліку за різними його напрямками;
- засвоєння техніки документального оформлення операцій у первинних облікових документах та методики реєстрації облікової інформації у системі рахунків;
- ознайомлення з методикою формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку в банках.
- вивчення принципових відмінностей національних стандартів бухгалтерського обліку від міжнародних та їх впливу на визначення фінансового результату у системі бухгалтерського обліку банку;
- засвоєння правил ведення обліку в банках;

Після вивчення курсу студент повинен:

- вміти виконувати бухгалтерські процедури в рамках фінансового обліку базових операцій банків;
- засвоїти методику підготовки та інтерпретації основних фінансових звітів;
- вміти визначати вплив банківських операцій на зміни у фінансовому стані банку та на результати його фінансової діяльності;
- знати порядок відображення фінансового результату у фінансовій звітності.

Такі знання є необхідними для вміння правильно оцінювати успіхи, стан і перспективи розвитку комерційного банку.

Методологічна основа курсу

При вивченні курсу використовуються такі методи навчання, як ситуаційні завдання, комплексні завдання з постановкою проблемних питань та тести. Виконання комплексних завдань проводиться після вивчення завершеного блоку питань курсу із застосуванням як індивідуальної так і групової форми з наступним обговоренням результатів.

Позитивне виконання комплексних та ситуаційних завдань дає підставу для допуску студента до іспиту.

2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ В БАНКАХ

2.1. Загальні основи побудови бухгалтерського обліку в банках

Бухгалтерський облік у банках – це сукупність правил, методів та процедур виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про операції банку зовнішнім користувачам та внутрішнім користувачам для прийняття ними управлінських рішень.

Предмет банківського обліку – це інформаційне відображення стану активів і пасивів банку та їх раціонального використання в процесі розширеного суспільного відтворення. До **об'єктів обліку в банках** належать активи, пасиви та фінансово-господарські процеси кредитної установи

Система бухгалтерського обліку банку включає фінансовий, управлінський та податковий облік, які ґрунтуються на єдиній інформаційній базі. Основою технології облікового процесу в банках є меморіально-ордерна форма.

Користувачами економічної інформації бухгалтерського обліку банку є:

- внутрішні користувачі – акціонери банку, Рада банку, Правління банку, внутрішні аудитори, працівники;
- зовнішні користувачі – НБУ, фактичні та потенційні кредитори, інвестори, клієнти, інші користувачі.

Операційна діяльність банку – це сукупність технологічних процесів, пов'язаних з документуванням інформації за операціями банку, їх реєстрацією у відповідних реєстрах, перевірками та вивірками.

Банківські операції поділяються на внутрішньобанківські (виконуються за ініціативою банку) та клієнтські (ведення клієнтських особових рахунків, за якими обліковуються кошти клієнтів банку).

Основними завданнями бухгалтерського обліку в банках є:

- збір, обробка та відображення первинних даних про діяльність банку;
- систематизація, групування та зведення даних з метою одержання підсумкової інформації про фінансово-господарські операції кредитної установи;
- забезпечення достовірною та своєчасною інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів;
- формування інформаційної бази для планування, стимулювання, організації, регулювання, аналізу і контролю за діяльністю банку;
- складання статистичних і аналітичних звітів, передання звітних даних у разі необхідності уряду, фінансовим, податковим та іншим контролюючим органам;
- своєчасне запобігання негативним явищам у фінансово-господарській діяльності, виявлення і мобілізація резервів.

2.2. Система рахунків бухгалтерського обліку банку

План рахунків – це систематизований перелік рахунків фінансового обліку, що використовується для реєстрації господарських операцій банку з метою формування показників фінансової звітності. План рахунків банків розроблено відповідно до загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів, міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку та є обов'язковим для використання банками України.

Виокремлюють 4 основні особливості побудови плану рахунків у банках, зокрема:

– узагальнення первинної інформації здійснюється спочатку на рахунках аналітичного обліку, а потім на синтетичних балансових рахунках, передбачених планом рахунків;

– позабалансові операції відображаються в обліку за системою подвійного запису;

– план рахунків забезпечує мультивалютний облік операцій (зміст операцій, розрахунки за якими здійснюються в іноземній валюті, відображається на тих самих рахунках, що й за операціями в національній валюті);

– аналітичний облік забезпечується через доповнення синтетичних рахунків плану рахунків загальними і спеціальними параметрами.

План рахунків банку поділений на 9 класів. Рахунки 1–5 класів є балансовою частиною – балансові рахунки. Рахунки 1–4 класів формують інформацію активу та пасиву балансу, 5 клас – тільки пасиву. Рахунки 6 і 7 класів тимчасові. Рахунки 6-го класу – доходи. Рахунки 7-го класу – витрати. Рахунки 8-го класу становлять управлінський облік. Рахунки 9-го класу – позабалансова частина (позабалансові рахунки).

У Плані рахунків бухгалтерського обліку банків України наведено перелік усіх синтетичних рахунків I, II, III, IV порядків.

Бухгалтерський облік у банках ведуть у двох напрямках: синтетичному і аналітичному. Синтетичний облік забезпечує запис інформації про операції у зведеному вигляді у фінансовій звітності для аналізу та управління; аналітичний облік забезпечує запис детальної інформації про контрагентів, кожену операцію та параметри самих операцій з метою отримання звітів у різних розрізах для внутрішнього користування.

Відкриття аналітичних рахунків передбачає наявність певних параметрів згідно з вимогами НБУ. Особливістю аналітичного обліку в банках, окрім параметрів, є структура аналітичного рахунка. Кожному аналітичному рахунку відповідає номер, який охоплює від 5 до 14 знаків. Перші п'ять цифр – суворо регламентовані, інші дев'ять (від шостого до чотирнадцятого знака) банк формує самостійно відповідно до визначених параметрів аналітичного обліку. Перші чотири знаки рахунку відповідають номеру у Плані рахунків, п'ятий знак – цифра ключового розряду, наступні знаки – змінна частина рахунка, яку банк формує за потребою.

2.3. Банківська документація

Будь-яка операція, яку здійснює банк, підлягає документуванню. **Документи** – це письмове розпорядження на право здійснення фінансово-господарських операцій або письмове підтвердження їх здійснення. **Банківська документація** – це спосіб суцільного відображення фінансово-господарських операцій банку з метою належного ведення облікової системи та налагодження контролю за нею.

До **обов'язкових реквізитів банківських документів** належать: назва документа; номер документа; дата складання документа; назва банку, від імені якого складений документ; місце складання документа; зміст операції; сума операції; підписи осіб, відповідальних за здійснення операції та правильність її оформлення.

Документооборот за банківськими операціями проходить такі чотири етапи:

Перший етап – перевіряють форму та зміст документів, що надійшли, визначають можливість виконання операції залежно від стану рахунків.

Другий етап – документи підписують відповідальні виконавці, а в окремих випадках – контролери; за деякими операціями складають похідні документи.

Третій етап – документи групують за балансовими та позабалансовими рахунками, здійснюють механізоване та автоматизоване опрацювання документів і відображення операцій в обліку.

Четвертий етап – документи групують і брошурують в папки для здавання в поточний архів.

Банки та їх структурні підрозділи (філії) складають на паперових носіях такі основні реєстри аналітичного обліку:

- особові рахунки та виписки з них;
- аналітичні рахунки з обліку внутрішньобанківських операцій;
- книги реєстрації відкритих рахунків;
- реєстр контрагентів.

Серед основних форм реєстрів синтетичного обліку банки зобов'язані формувати щоденний оборотно-сальдовий баланс та книгу «Документи дня».

2.4. Облік капіталу банку.

Власний капітал банку – це залишкова вартість його активів після вирахування всіх зобов'язань. Початковий розмір капіталу встановлюється і фіксується у статуті банку при його заснуванні. Без наявності оплаченого та зареєстрованого підписного капіталу банку у розмірі, що встановлений ЗУ «Про банки і банківську діяльність», банк не може отримати банківську ліцензію на право здійснення банківської діяльності. Мінімальний розмір статутного капіталу на момент реєстрації банку повинен становити не менше 500 мільйонів гривень.

Регулятивний капітал банку складається з основного і додаткового капіталів, зважених на ризики. До основного капіталу (капіталу 1-го рівня) належить статутний капітал і розкриті резерви, які створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку, надбавок до курсу акцій і додаткових внесків акціонерів у статутний капітал, загальний фонд покриття ризиків, що створюється під невизначений ризик при проведенні банківських операцій, за винятком збитків за поточний рік і нематеріальних активів.

До додаткового капіталу (капіталу 2-го рівня) належать: нерозкриті резерви (крім того факту, що такі резерви не відображаються в опублікованому балансі банку, вони повинні мати такі самі якість і природу, як і розкритий капітальний резерв); резерви переоцінки (основні засоби та нереалізована вартість «прихованих» резервів переоцінки в результаті довгострокового перебування у власності цінних паперів, відображених у балансі за історичною вартістю їх придбання); гібридні (борг/капітал) капітальні інструменти (які повинні відповідати таким критеріям: вони є незабезпеченими банком, субординованими і повністю сплаченими; вони не можуть бути погашені за ініціативою власника; вони можуть вільно брати участь у покритті збитків без пред'явлення банку вимоги про припинення торгових операцій; вони дозволяють відстрочення обслуговування зобов'язань щодо сплати відсотків, якщо рівень прибутковості не дозволяє здійснити такі виплати); субординований борг (звичайні незабезпечені банком боргові капітальні інструменти, які за умовою договору не можуть бути забрані з банку раніше 5 років, а у випадку банкрутства чи ліквідації повертаються інвестору після погашення претензій всіх інших кредиторів).

Збільшення статутного капіталу банку відбувається за умови, коли всі раніше випущені акції повністю сплачені за вартістю, не нижчою за номінальну. Формування та збільшення статутного капіталу може здійснюватися лише шляхом грошових внесків. Банки зобов'язані формувати резервний фонд на покриття збитків за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань. Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5 % від прибутку банку до досягнення ними 25 % розміру регулятивного капіталу банку.

Кошти для формування статутного капіталу новоствореного банку учасники банку (резиденти) акумулюють на накопичувальному рахунку, що відкривається в територіальному управлінні Національного банку за місцем створення банку. Після реєстрації банку в територіальному управлінні Національного банку за його місцезнаходженням відкривається кореспондентський рахунок, на який не пізніше ніж наступного дня після його відкриття з накопичувального рахунка перераховуються зібрані кошти, що утворюють статутний капітал банку.

Типова кореспонденція рахунків з обліку капіталу банку:

1. Відображено внески акціонерів у незареєстрованому статутному капіталі (внесено на накопичувальний рахунок):

Дт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»

Кт 5004 «Внески за незареєстрованим статутним капіталом».

2. Відображено реєстрацію статутного капіталу:

Дт 5004 «Внески за незареєстрованим статутним капіталом»

Кт 5000 «Статутний капітал банку».

3. Анулювання акцій, викуплених в акціонерів:

Дт 5000 «Статутний капітал банку»

Кт 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)».

4. Викуп власних акцій в акціонерів банку:

4.1. За ціною, вищою за номінальну вартість:

Дт 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)»

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ», 1001 «Банкноти та монети в касі банку» (на номінальну вартість);

Дт 5010 «Емісійні різниці»

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»; 1001 «Банкноти та монети в касі банку» (на суму, що перевищує номінальну вартість акцій).

4.2. За ціною, нижчою за їх номінальну вартість:

Дт 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)»

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ», 1001 «Банкноти та монети в касі банку» (на номінальну вартість);

Дт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ», 1001 «Банкноти та монети в касі банку»

Кт 5010 «Емісійні різниці» (на суму різниці між номінальною вартістю і ціною викупу).

5. Прийняття рішення про виплату дивідендів:

Дт 5040 «Прибуток звітного року»

Кт 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами (учасниками) банку за дивідендами».

6. Виплата дивідендів:

Дт 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами (учасниками) банку за дивідендами»

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»; 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання»; 1001 «Банкноти та монети в касі банку».

7. Формування резервного фонду: Дт 5030 «Нерозподілені прибутки минулих років»

Кт 5021 «Резервні фонди».

2.5. Облік касових операцій банку

Каса банку – це сукупність операційних кас банку, його філій, відділень, пунктів обміну іноземної валюти, а також програмно-технічних комплексів самообслуговування (ПТКС) та банкоматів. Операційна каса – касовий вузол банку (філії, відділення), у якому здійснюються касові операції.

До касових операцій банку належать:

– приймання через касу банку готівки національної та іноземної валюти від клієнтів для зарахування на власні рахунки та рахунки інших юридичних і фізичних осіб або на відповідний рахунок банку (філії, відділення);

– видача готівки національної та іноземної валюти клієнтам з їх рахунків через касу банку;

– приймання від фізичних та юридичних осіб готівки національної та іноземної валюти для переказу і виплати отримувачу суми переказу в готівковій формі через операційну касу;

– отримання банком (філією, відділенням) у територіальному управлінні підкріплення готівкою та здавання надлишків (у тому числі пачок банкнот у касетах);

– вилучення з обігу сумнівних банкнот (монет) та надсилання їх на дослідження;

– обмін клієнтам не придатних до обігу та вилучених з обігу банкнот (монет) національної валюти на придатні, монет на банкноти, банкнот на монети, банкнот (монет) одних номіналів на банкноти (монети) інших номіналів;

– оброблення готівки;

– прийняття на інкасо (одержання банком грошей за дорученням клієнта й зарахування цих грошей на його банківський рахунок) банкнот іноземних держав та іменних чеків (чек, виписаний на ім'я певної особи).

Територіальні управління здійснюють підкріплення банків (філій) готівкою національної валюти, приймання від них придатних та не придатних до обігу банкнот (монет) на підставі укладених договорів про касове обслуговування, якими має визначатися порядок отримання підкріплень готівкою та здавання готівки з урахуванням технічних можливостей.

Типова кореспонденція рахунків з обліку касових операцій банку:

1. Операції з підкріплення банків готівкою:

1.1. Якщо банк користується послугами інкасаторів територіальних управлінь:

– перерахування коштів для отримання готівки територіальному управлінню НБУ:

Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»;

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України»;

– отримання готівки через інкасаторів територіальних управлінь і оприбуткування її в касу банку:

Дт 1001 «Банкноти або монети в касі банку»

або 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»

Кт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою».

1.2. Якщо банк здає готівку до територіального управління НБУ власними силами:

– на суму готівки, що передана до територіального управління:

Дт 1007 «Банкноти та монети в дорозі»

Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»

або 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»;

– при надходженні на кореспондентський рахунок банку коштів:

Дт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України»

Кт 1911 «Кредиторська заборгованість за операціями з готівкою»;

– після надходження підтвердження від територіального управління

НБУ про отримання готівки:

Дт 1911 «Кредиторська заборгованість за операціями з готівкою»

Кт 1007 «Банкноти та монети в дорозі».

2. Приймання готівки від юридичних осіб для зарахування на їхні поточні рахунки:

Дт рахунків готівкових коштів (1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»)

Кт рахунків коштів на вимогу (2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України», 2530 «Кошти бюджетних установ, що включаються до спеціального фонду Державного бюджету України», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2650 «Кошти на вимогу небанківських фінансових установ»).

3. Приймання готівки від фізичних осіб для зарахування на поточні, вкладні (депозитні) рахунки:

Дт рахунків готівкових коштів (1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»)

Кт рахунків коштів на вимогу, вкладних (депозитних) рахунків (2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб», 2625 «Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій з використанням платіжних карток», 2630 «Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб», 2635 «Довгострокові вклади (депозити) фізичних осіб»);

4. Приймання готівки від фізичних та юридичних осіб для зарахування на рахунки інших юридичних та фізичних осіб:

Дт рахунків готівкових коштів (1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»)

Кт рахунків клієнтів (2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України», 2530 «Кошти бюджетних установ, що включаються до спеціального фонду Державного бюджету України», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб», 2650 «Кошти на вимогу небанківських фінансових установ», 2902 «Кредиторська заборгованість за прийняті платежі»).

5. Видача готівки юридичними особам, їх відокремленим підрозділам, а також підприємцям з їхніх поточних та інших рахунків:

Дт рахунків поточних рахунків клієнтів (2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України», 2530 «Кошти бюджетних установ, що включаються до спеціального фонду Державного бюджету України», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2650 «Кошти на вимогу небанківських фінансових установ»);

Кт рахунків готівкових коштів (1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»).

6. Видача готівки фізичним особам з поточних, вкладних (депозитних) рахунків:

Дт рахунків 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб», 2630 «Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб», 2635 «Довгострокові вклади (депозити) фізичних осіб»

Кт рахунків готівкових коштів (1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»).

7. Виплата готівки бюджетних організацій за грошовим чеком супроводжується проведенням:

Дт рахунків 2570 «Кошти державного бюджету для виплат», 2571 «Кошти державного та місцевих бюджетів для цільових виплат готівкою»

Кт рахунків готівкових коштів (1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»).

2.6. Облік розрахункових операцій банку

Розрахунки без участі готівки здійснюються способом використання безготівкових розрахунків. Безготівкові розрахунки – перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки проводяться банком на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді;

Розрахунково-касове обслуговування – надання банком клієнту на підставі укладеного між ними договору послуг, які пов'язані з переказом коштів з/на рахунку(ок) цього клієнта, видачею йому коштів у готівковій формі, а також здійсненням інших операцій, передбачених договором, форму та зміст якого банк розробляє самостійно. Банк здійснює розрахунково-касове обслуговування своїх клієнтів на підставі відповідних договорів і своїх внутрішніх правил здійснення безготівкових розрахунків, які повинні відповідати вимогам Інструкції.

Банки відкривають своїм клієнтам за договором банківського рахунка поточні рахунки, за договором банківського вкладу – вкладні (депозитні) рахунки. Поточний рахунок – рахунок, що відкривається банком клієнтові на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

Розрахунковий документ – документ на паперовому носії, що містить доручення та/або вимогу про перерахування коштів з рахунку платника на рахунок отримувача.

Платіжні інструменти – засіб певної форми на паперовому, електронному чи іншому виді носія інформації, використання якого ініціює переказ коштів з

відповідного рахунку платника. До платіжних інструментів належать: меморіальний ордер, платіжна вимога, платіжне доручення, платіжна вимога-доручення, розрахунковий чек, акредитив.

Під час проведення розрахунків між клієнтами банк відображає операції на рахунках у такий спосіб:

1. Якщо клієнти обслуговуються в одному банку (кошти залишаються у банківській установі, перераховуються з рахунку одного клієнта на рахунок іншого клієнта): Дт 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання» (поточні рахунки клієнтів) (поточний рахунок платника)

Кт 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання» (поточний рахунок одержувача коштів).

2. Якщо клієнти обслуговуються в різних банках:

– у разі списання коштів з рахунку клієнта-платника, що обслуговується даним банком:

Дт 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання» (поточний рахунок платника коштів)

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України»;

– у разі зарахування коштів клієнтові-одержувачу коштів, що обслуговується даним банком:

Дт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України»

Кт 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання» (поточний рахунок одержувача коштів).

Згідно з заявою клієнта і для гарантованої оплати чеків чекодавець бронює кошти на окремому аналітичному рахунку «Розрахунки чеками» відповідних балансових рахунків, одержуючи комісійні за послуги. Це можуть бути рахунки:

– 2602 «Кошти в розрахунках суб'єктів господарювання»;

– 2622 «Кошти в розрахунках фізичних осіб» П.

Якщо чекодавець і утримувач чека обслуговуються в одному банку, то після перевірки правильності заповнення усіх реквізитів банк списує кошти з відповідного рахунку чекодавця та зараховує їх на рахунок утримувача чека, що супроводжується бухгалтерськими проведеннями:

Дт 2602 «Кошти в розрахунках суб'єктів господарювання», аналітичний рахунок «Розрахунки чеками»;

Кт 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання».

У разі надходження розрахункових чеків від іногородніх утримувачів чеків у банк-емітент (в якому відкрито поточний рахунок клієнта) до моменту здійснення їх перевірки вони обліковуються на позабалансових рахунках:

Дт 9830 «Документи і цінності, прийняті на інкасо»

Кт групи 991 «Коррахунки до рахунків розділів 96-98».

Після прийняття банком-емітентом рішення про здійснення оплати розрахункових чеків роблять такі бухгалтерські записи:

Дт 991 «Коррахунки до рахунків розділів 96-98»

Кт 9830 «Документи і цінності, прийняті на інкасо»;
Дт 2602 «Кошти в розрахунках суб'єктів господарювання»
Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України».

2.7. Облік операцій з кредитування

Кредитні операції – це розміщення банком залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик. Банк зобов'язаний мати підрозділ, який надає кредити та управляє операціями з кредитування. Для належної організації процесу кредитування банки розробляють власний внутрішній нормативно-методичний документ – «Кредитну політику», який затверджує Правління банку. Згідно ЗУ «Про банки і банківську діяльність» банки виконують операції з кредитування за такими напрямками:

– міжбанківське кредитування (кредитні операції обліковуються на першому класі плану рахунків: розділ 13 «Кошти НБУ», розділ 15 «Кошти в інших банках», розділ 16 «Кошти інших банків»).

– кредитування юридичних і фізичних осіб та отримання кредитів від міжнародних і фінансових організацій (кредитні операції обліковуються на другому класі плану рахунків: розділ 20 «Кредити, що надані суб'єктам господарювання», розділ 21 «Кредити, що надані органам державної влади», розділ 22 «Кредити, що надані фізичним особам», розділ 27 «Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій»).

Для одержання достовірної інформації про кредитування банк повинен організувати обліковий процес, використовуючи також кореспонденцію на позабалансових рахунках (900, 902, 909, 910, 912, 950, 960, 961 – різноманітні гарантії, поручительства, застави).

Типова кореспонденція рахунків з обліку кредитної діяльності банку:

1. Облік наданих кредитів

1.1. На дату здійснення кредитної операції бухгалтерія банку відображає суму зобов'язання на позабалансових рахунках:

Дт 9100 «Зобов'язання з кредитування, що надані банкам»

9129 «Інші зобов'язання з кредитування, що надані клієнтам»

Кт 990 «Контррахунки для рахунків розділів 90-95».

1.2. Надання кредиту позичальнику

Дт рахунків для обліку наданих кредитів (1523, 1524, 2062, 2063, 2074 2102, 2103, 2112, 2113, 2202, 2203)

Кт рахунків коштів на вимогу (2600, 2605, 2620, 2625 АП) або рахунків грошових коштів (1001, 1002, 1200, 1500).

1.3. Погашення основного боргу за наданими кредитами:

Дт 1001, 1002, 1101, 1102, 1200, 1500, 2600, 2605, 2620, 2625;

Кт рахунки для обліку наданих кредитів (1523, 1524, 2062, 2063, 2074 2102, 2103, 2112, 2113, 2202, 2203).

1.4. Сплата процентів на дату погашення кредиту (або періодично):

Дт 1001, 1002, 1101, 1102, 1200, 1500, 2600, 2605, 2620, 2625;

Кт рахунки для обліку процентних доходів за наданими кредитами (6014, 6016, 6017, 6018, 6020, 6026, 6028, 6030, 6031, 6040, 6042, 6044, 6099)

1.5. Сплата комісійних за кредитне обслуговування:

Дт 1001, 1002, 1101, 1102, 1200, 1500, 2600, 2605, 2620, 2625;

Кт 6101 «Комісійні доходи від кредитного обслуговування банків»,
6111 «Комісійні доходи від кредитного обслуговування клієнтів».

2. Облік отриманих кредитів.

2.1. З дати укладання договору про отримання кредиту банк здійснює облік отриманих зобов'язань:

Дт 990 «Контррахунки для рахунків розділів 90—95»;

К-т 9110 «Зобов'язання з кредитування, що отримані від банків»;

9111 «Зобов'язання з кредитування, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій».

2.2. При отриманні кредиту:

Дт 1001, 1002, 1101, 1102, 1200, 1500;

Кт рахунків для обліку отриманих кредитів (1312, 1313, 1322, 1323, 1623, 1624, 2700, 2701).

2.3. Зменшується залишок зобов'язань з кредитування, які отримані від банків та які обліковують на позабалансових рахунках:

Дт 9110 «Зобов'язання з кредитування, що отримані від банків»;

9111 «Зобов'язання з кредитування, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій».

Кт 990 «Контррахунки для рахунків розділів 90—95».

2.4. Повернення отриманого кредиту:

Дт рахунки для обліку отриманих кредитів (1312, 1313, 1322, 1323, 1623, 1624, 2700, 2701)

Кт 1001, 1002, 1101, 1102, 1200, 1500.

2.8. Облік депозитних операцій банку

Вкладна (депозитна) операція – це операція банку із залучення грошових коштів або банківських металів від вкладників на їх рахунки в банках на договірних засадах або депонування грошових коштів вкладниками з оформленням їх ощадними (депозитними) сертифікатами. Вклади (депозити) поділяються на: вклади (депозити) на вимогу; строкові вклади (депозити). Вклади (депозити) на вимогу – це грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на умовах видачі вкладу (депозиту) на першу вимогу вкладника або здійснення платежів за розпорядженням власника рахунка. Вклади (депозити) строкові – це грошові кошти або банківські метали, розміщені вкладниками в банку на визначений договором строк. Сума, строки та умови приймання вкладів (депозитів) визначаються між банком та вкладником на договірних засадах.

Залучення банком вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб підтверджується: договором банківського рахунка; договором банківського вкладу (депозиту) з видачею ощадної книжки; договором банківського вкладу (депозиту) з видачею ощадного (депозитного) сертифіката.

Активними депозитними операціями вважаються операції з розміщення банком коштів на депозит, а пасивними депозитними операціями – операції із залучення банком коштів на депозит.

Типова кореспонденція рахунків з обліку депозитних операцій банку:

1. Залучення коштів на вклад (депозити):

Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку», 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб».

Кт 1332 «Короткострокові вклади (депозити) Національного банку України», 1335 «Довгострокові вклади (депозити) Національного банку України», 1612 «Короткострокові вклади (депозити) інших банків», 1615 «Довгострокові вклади (депозити) інших банків», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2610 «Короткострокові вклади (депозити) суб'єктів господарювання», 2615 «Довгострокові вклади (депозити) суб'єктів господарювання», 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб», 2625 «Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій з використання платіжних карток», 2630 «Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб», 2635 «Довгострокові вклади (депозити) фізичних осіб».

2. Повернення вкладу (депозиту) у визначений договором банківського вкладу (депозиту) строк:

Дт 1332 «Короткострокові вклади (депозити) Національного банку України», 1335 «Довгострокові вклади (депозити) Національного банку України», 1612 «Короткострокові вклади (депозити) інших банків», 1615 «Довгострокові вклади (депозити) інших банків», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2610 «Короткострокові вклади (депозити) суб'єктів господарювання», 2615 «Довгострокові вклади (депозити) суб'єктів господарювання», 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб», 2625 «Кошти на вимогу фізичних осіб для здійснення операцій з використання платіжних карток», 2630 «Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб», 2635 «Довгострокові вклади (депозити) фізичних осіб» – на суму вкладу (депозиту) з урахуванням суми процентів у разі їх капіталізації;

Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку», 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку», 1200 «Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України», 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання», 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб».

3. Якщо вкладник не вимагає повернення суми строкового вкладу після закінчення строку, установленого договором банківського вкладу, то такий вклад переноситься на рахунок з обліку вкладів на вимогу, якщо інше не встановлено договором:

Дт 2630 «Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб»

Кт 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб».

4. Нарахування процентів за депозитами:

Дт рахунків груп 700 «Процентні витрати за коштами, що отримані від Національного банку України», 701 «Процентні витрати за операціями із суб'єктами господарювання», 703 «Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України», 704 «Процентні витрати за операціями з фізичними особами».

Кт рахунків нарахованих витрат.

5. Нарахування доходів за розміщеними міжбанківськими депозитами (вкладами):

Дт 1208 «Нараховані доходи за коштами на вимогу в Національному банку України», 1218 «Нараховані доходи за строковими вкладками (депозитами) у Національному банку України», 1508 «Нараховані доходи за коштами на вимогу в інших банках», 1518 «Нараховані доходи за строковими вкладками (депозитами), що розміщені в інших банках».

Кт 6000 «Процентні доходи за коштами на вимогу, що розміщені в Національному банку України», 6003 «Процентні доходи за короткостроковими вкладками (депозитами), що розміщені в Національному банку України», 6010 «Процентні доходи за коштами на вимогу, що розміщені в інших банках», 6012 «Процентні доходи за короткостроковими вкладками (депозитами), що розміщені в інших банках», 6013 «Процентні доходи за довгостроковими вкладками (депозитами), що розміщені в інших банках».

2.9. Облік доходів і витрат банку

Рахунки нарахованих доходів (Дт рахунків) кореспондують з рахунками класу 6 «Доходи» (Кт рахунків), а рахунки нарахованих витрат (Кт рахунків) кореспондують з рахунками класу 7 «Витрати» (Дт рахунків).

Обліковий запис з нарахування доходів (витрат) здійснюється таким проведенням:

– за нарахованими доходами:

Дт рахунків нарахованих доходів

Кт рахунків класу 6 «Доходи»;

– за нарахованими витратами:

Дт рахунків класу 7 «Витрати»

Кт рахунків нарахованих витрат.

Обов'язкова умова – відповідність рахунків нарахованих доходів (витрат) і рахунків класу 6 і класу 7 назві активу чи зобов'язань, щодо яких виконується операція з нарахування.

За підсумками року рахунки доходів і витрат згортаються, внаслідок чого визначається фінансовий результат діяльності банку. Якщо загальна сума всіх доходів за рік перевищує суму витрат, то банк звітує про позитивний економічний результат діяльності, тобто прибуток, що відповідає бухгалтерському проведенню:

Дт кредитового сальдо рахунків доходів (усіх за класом 6) за вирахуванням дебетового сальдо за рахунками витрат (усіх за класом 7)

Кт 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження».

У разі протилежної ситуації в обліку фіксується збиток, що відповідає бухгалтерському проведенню:

Дт 5041 «Збиток звітнього року, що очікує затвердження»

Кт дебетового сальдо рахунків витрат за вирахуванням кредитового сальдо рахунків доходів.

Залишок за рахунками 5040 або 5041 підлягає спочатку затвердженню, а потім розподілу (прибуток) чи покриттю (збиток). Це здійснюється за рішенням зборів акціонерів (пайовиків, учасників).

Підтверджуючи суму прибутку, збори акціонерів узгоджують процентні відрахування за напрямами розподілу прибутку:

Дт 5040 «Прибуток звітнього року, що очікує затвердження»

Кт 5020 «Загальні резерви», 5021 «Резервні фонди», 5022 «Інші фонди банку», 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами (учасниками) банку за дивідендами».

Нерозподілена частина прибутку за переліченими напрямами наступного року обліковується в балансі як результат такого проведення:

Дт 5040 «Прибуток звітнього року, що очікує затвердження»

Кт 5030 «Нерозподілений прибуток минулих років».

Сума збитку (Дт рахунку 5041) за рішенням зборів акціонерів покривається за рахунок конкретних джерел, зокрема за рахунок фондів, що їх було утворено в минулих періодах у процесі розподілу прибутку: рахунків 5020 «Загальні резерви», 5021 «Резервні фонди», 5022 «Інші фонди банку», 5030 «Нерозподілені прибутки минулих років».

2.10. Види банківської звітності

Завершальним етапом облікового процесу в банку є складання звітності.

Фінансова (бухгалтерська) звітність – це система взаємопов'язаних, узагальнюючих показників, що відображають фінансовий стан банку результати його діяльності за звітний період. Порядок складання та подання фінансової звітності визначається Інструкцією про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженою Постановою Правління НБУ № 373 від 24.10.2011 р. та Положенням про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України, затвердженим Постановою Правління НБУ 30.12.98 №566. До фінансової звітності належать: звіт про фінансовий стан (баланс); звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати); звіт про рух грошових коштів; звіт про зміни у власному капіталі (звіт про власний капітал); примітки до фінансової звітності. Банк зобов'язаний складати фінансову звітність відповідно до вимог МСФЗ.

Статистичну звітність банків формують з метою складання грошової і банківської статистики, статистики платіжного балансу і з метою формування міжнародної інвестиційної позиції, а також для забезпечення виконання НБУ регулятивних та наглядових функцій. Перелік, зразки форм статистичної звітності та порядок їх заповнення, періодичність їх складання, терміни та

способи подання даних до НБУ встановлено Правилами організації статистичної звітності, що подається до НБУ, затвердженими Постановою Правління НБУ № 124 від 19.03.2003 р.

Розробниками форм статистичної звітності, що складаються територіальними управліннями і установами Національного банку України, банками, іншими фінансовими установами, національним оператором поштового зв'язку України, яким надано генеральну ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій, та підприємствами (що мають рахунки в іноземних банках), для подання Національному банку України, є структурні підрозділи центрального апарату НБУ. Форми статистичної звітності складаються з урахуванням норм бухгалтерського обліку, а також міжнародних стандартів щодо складання Національним банком України грошової і банківської статистики, статистики платіжного балансу та з міжнародної інвестиційної позиції.

Управлінський облік ведеться банком для забезпечення внутрішніх потреб в інформації, виходячи зі специфіки та особливостей діяльності й структури управління. Банки самостійно обирають метод обліку витрат та калькулювання собівартості банківських продуктів, визначають зміст внутрішньої звітності, а також строки її подання на різні рівні управління. Організація управлінського обліку має забезпечувати перевірку ідентичності інформації і розрахунків, здійснених на основі фінансового обліку.

Управлінська звітність – це звітність про стан та результати діяльності банку, яка використовується керівником (Правлінням банку) для планування, контролю та прийняття відповідних управлінських і економічних рішень. Метою управлінської звітності є надання можливості оперативного управління банківськими ресурсами та оцінювати ризики.

Періодичність і рівень деталізації управлінської інформації залежать від внутрішньої організації банку та вимог менеджменту. Зміст звітів може змінюватися залежно від призначення та потреб користувача.

Управлінська звітність розкриває інформацію про: фінансові результати діяльності банку; ризики та результати управління активами і зобов'язаннями; результати діяльності, пов'язані з продажем продуктів і послуг; управління матеріальними та трудовими ресурсами; відхилення фактичних результатів діяльності банку від планових показників банку та надання поновлених прогнозів щодо очікуваних результатів; моніторинг стратегічних ключових показників діяльності банку.

Податковий облік ведеться відповідно до Податкового кодексу України і використовується для складання податкової звітності. Зміни в податковому обліку не впливають на бухгалтерський облік. Ведення податкового обліку дає змогу складати податкову звітність. Порядок ведення податкового обліку банки визначають самостійно. Цей порядок має бути відокремлений від фінансового обліку та передбачати можливість внесення змін у будь-які операції, визначені Податковим кодексом України, не порушуючи методик фінансового обліку.

Порядок складання декларації про прибуток банку та інших форм звітності з питань оподаткування встановлюється податковим законодавством.

Податковий облік у банках може здійснюватися з використанням одного з таких методів:

– на балансових рахунках. При цьому банк може обирати один із двох варіантів: відкрити аналітичні рахунки до балансових рахунків обліку, визначених Планом рахунків; відкрити нові рахунки, номери яких банк присвоює самостійно і обороти та залишки за якими не включаються до фінансової звітності;

– на позабалансових рахунках, які банк відкриває самостійно;

– позасистемно, тобто без складання бухгалтерських проведення;

– підрахунок валових доходів та валових витрат здійснюють паралельно з фінансовим обліком у накопичувальних відомостях;

– на рахунках 8-го класу Плану рахунків «Управлінський облік», які банк визначає самостійно.

У всіх випадках, незалежно від обраного банком методу, рахунки для ведення податкового обліку відкривають в розрізі статей податкової декларації та додатків до неї.

Податкова декларація, розрахунок – документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених ПКУ) контролюючому органу у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

3. Практична частина

3.1. Ситуаційні завдання

Завдання 1.

Скласти бухгалтерські проведення за господарськими операціями банку:

1. Банком оголошено, але ще не зареєстровано статутний капітал з 10400000 акцій номінальною вартістю 50 грн.
2. Банк зареєстрував статутний капітал.
3. Після закінчення календарного року оголошено і затверджено зборами акціонерів дивіденди в сумі 574800 грн.
4. Виплачено дивіденди в сумі 574800 грн.

Завдання 2.

Відобразити наведені операції у бухгалтерському обліку банку:

1. У січні 2009 р. банк розмістив серед акціонерів 5000 акцій за ціною 30 грн. за акцію (номінальна вартість акції 25 грн.).
2. У лютому 2010 р. банк викупив 2200 акцій, які перебували в обігу за ціною 35 грн. за акцію.

3. У березні 2010 р. банк реалізував 800 акцій, попередньо викуплених у акціонерів, за ціною 40 грн. за акцію.

4. У квітні 2010 р. банк реалізував ще 800 акцій за ціною 28 грн. за акцію.

5. Акції, які залишилися нереалізованими (серед акцій, викуплених у акціонерів) банк анулював.

Завдання 3.

Банк А розмістив депозит на суму 120000 грн. у банку Б на термін 30 днів. Відсоткова ставка 12% річних. Відобразити наведені операції у бухгалтерському обліку банку А.

Завдання 4.

Банк надав кредит ТОВ «Прометей» під поточну діяльність 20 березня 2015 р. З обумовленим в угоді терміном погашення 20 квітня 2015 р. Сума кредиту 100000 грн., відсоткова ставка – 20 %, метод нарахування % “факт / 360 днів”.

Завдання 5

Скласти бухгалтерські проведення за операціями каси банку:

1. На поточний рахунок ПП «Поліс» надійшов виторг в сумі 2000 грн.

2. Банком прийнято готівку 1200 грн. від підприємця-фізичної особи для зарахування на його поточний рахунок.

3. Банком прийнято 5000 грн. від фізичної особи для здійснення переказу на рахунок юридичної особи (без відкриття рахунка).

4. Видано переказ 3000 грн. клієнту-фізичній особі без відкриття рахунку у банку.

5. З поточного рахунку ПП «Поліс» видано готівку для виплати заробітної плати працівникам 18000 грн.

6. Банк отримав комісійні за послуги, що сплачені готівкою

7. Банком надано заявку до територіального управління НБУ на підкріплення готівкою 30000 грн.

8. Банк здає готівку до територіального управління НБУ через власну службу інкасації 200000 грн.

9. Банк здає готівку до НБУ через службу інкасації НБУ.

10. Проведено інкасацію готівки у клієнта банку 40000 грн.

11. В інкасаторських сумках виявлено надлишок коштів 5000 грн.

12. В інкасаторських сумках недостачу коштів 8000 грн.

13. На підставі договору про доставку валютних цінностей бригаді інкасаторів видано готівку для доставки клієнту 28000 грн.

14. Бригадою інкасаторів видано готівку клієнту 28000 грн.

15. Вкінці дня виявлено нестачу грошей у касі, яку погашено касиром 4020 грн.

16. Вкінці дня виявлено надлишок грошей у касі 2020 грн..

Завдання 6

Скласти бухгалтерські проведення за внутрішньобанківськими операціями:

1. Нараховано заробітну плату працівникам банку 118000 грн.
2. Нараховано податки і обов'язкові збори, пов'язані з оплатою праці до фондів соціального страхування
3. Проведено утримання із заробітної плати працівників банку до фондів соціального страхування
4. Виплачено заробітну плату працівникам банку
5. Сплачено нараховані податки, збори та утримання із заробітної плати працівників банку
6. Працівнику банку видано аванс в підзвіт на відрядження з каси банку 6000 грн.
7. Підзвітною особою повернено невикористані кошти згідно авансового звіту 820 грн.

Завдання 7

Відобразити операції з обслуговування фізичних осіб банкоматом у бухгалтерському обліку банку:

1. Інкасатору передано завантажені грошима касети
2. Завантажені касети встановлено у банкомат
3. Банком підтверджено можливість виконання операцій
4. Видача готівки через банкомат
5. Вилучено касети з банкомату та повернено залишки до каси банку

Завдання 8

25.03. 2015р. ВАТ «Банк «Гарант» відкриває короткостроковий депозитний рахунок фізичній особі Наумовській Галині Василівні за вкладом «Весняний» у розмірі 10000,00 грн. на 6 місяців за річною ставкою 20% із виплатою відсотків щомісячно. Відсотки нараховуються щомісячно за методом факт/360. Кошти на депозитний вклад внесено готівкою Наумовською Галиною Василівною.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку банківські операції.

Завдання 9

05.01. 2015р. ВАТ «Банк «Гарант» відкрив депозитний рахунок Ковальському Василю Григоровичу за вкладом «Стандарт» на суму 15000,00 грн. на три місяці за річною ставкою 19,50%. Відсотки нараховувалися щомісячно за методом 30/360. Сплата відсотків за депозитом в кінці терміну.

25.03. 2010р. вкладник достроково перериває дію депозитної угоди згідно поданої заяви від 15.03.2010р.

Необхідно:

1. Визначити суму доходів клієнта у зв'язку з достроковим розірванням угоди (згідно п.2.11.1. депозитної угоди, у випадку дострокового розірвання договору з ініціативи клієнта, банк здійснює перерахунок процентів за ставкою

із розрахунку 2% річних, нарахованих за фактичний термін розміщення вкладу).

2. Відобразити наведені операції у бухгалтерському обліку.

Завдання 10

25.06. 2015 р. ВАТ «Банк «Гарант» залучив депозит «Пенсійний» Петрової Людмили Петрівни у розмірі 3000,00 грн. на три місяці за річною ставкою 21% із виплатою відсотків при погашенні. Відсотки нараховуються щомісячно за методом факт/факт.

25.09. 2015 р. ВАТ «Банк «Гарант» повернув депозитний вклад фізичній особі Петровій Людмилі Петрівні та сплатив відсотки готівкою.

Відобразити наведені операції в бухгалтерському обліку банку.

3.2. Тестові завдання

Тестові завдання до теми 1 “Загальні основи побудови бухгалтерського обліку в банках”

1. Бухгалтерський облік в банках – це ...

а) сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються установою банку для ведення обліку, складання і подання фінансової звітності;

б) сукупність технологічних процесів, пов'язаних з документуванням інформації за операціями банку, їх реєстрацією, перевірянням та вивірянням;

в) це сукупність методів, правил та процедур виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про операції банку зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття ними відповідних управлінських рішень;

г) усі відповіді вірні.

2. Сукупність методів, правил та процедур виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про операції банку зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття ними відповідних управлінських рішень – це ...

а) бухгалтерський облік в банках;

б) операційна діяльність банку;

в) управлінський облік в банку;

г) облікова політика банку.

3. Бухгалтерський облік в банках орієнтований на забезпечення інформацією:

а) виключно зовнішніх користувачів;

б) зовнішніх та внутрішніх користувачів;

в) внутрішніх та частково зовнішніх користувачів;

г) суто внутрішніх користувачів.

4. Що є предметом банківського обліку?

- а) створення банківського продукту;
- б) систематизація, групування та зведення даних з метою одержання підсумкової інформації про фінансово-господарські операції кредитної установи;
- в) інформаційне відображення стану активів і пасивів банку та їх раціонального використання в процесі розширеного суспільного відтворення;
- г) немає правильної відповіді.

5. Інформаційне відображення стану активів і пасивів банку та їх раціонального використання в процесі розширеного суспільного відтворення – це ...

- а) предмет банківського обліку;
- б) об'єкт банківського обліку;
- в) система бухгалтерського обліку в банках;
- г) усі відповіді вірні.

6. Інформаційне відображення стану яких ресурсів є предметом банківського обліку?

- а) коштів, що відображаються на внутрішньо-банківських рахунках банку;
- б) активів та пасивів;
- в) коштів, що відображаються на клієнтських рахунках;
- г) правильні відповіді «а» і «в».

7. Що є об'єктом банківського обліку?

- а) складова частина його предмета з урахуванням відповідного ступеня його деталізації та конкретизації;
- б) інформаційне відображення стану активів і пасивів банку та їх раціонального використання в процесі розширеного суспільного відтворення;
- в) сукупність технологічних процесів, пов'язаних з документуванням інформації за операціями банку, їх реєстрацією, перевірянням та вивірянням;
- г) усі відповіді вірні.

8. Об'єктом банківського обліку є ...

- а) складова частина облікової політики;
- б) складова частина методології обліку;
- в) складова частина предмета банківського обліку;
- г) немає вірної відповіді.

9. Складова частина предмета банківського обліку з урахуванням відповідного ступеня його деталізації та конкретизації – це ...

- а) облікова політика банку;
- б) об'єкт банківського обліку;
- в) методологія банківського обліку;

г) усі відповіді вірні.

10. Що є об'єктом банківського обліку?

- а) активи, пасиви та фінансово-господарські процеси кредитної установи;
- б) внутрішньо-банківські та клієнтські операції;
- в) операційна діяльність банку;
- г) створення банківського продукту, його просування та розподіл результатів.

11. Активи, пасиви та фінансово-господарські процеси кредитної установи – це ...

- а) предмет банківського обліку;
- б) процеси банківського обліку;
- в) об'єкти банківського обліку;
- г) немає вірної відповіді.

12. Що не є об'єктом банківського обліку?

- а) активи;
- б) методи;
- в) пасиви;
- г) фінансово-господарські процеси кредитної установи.

13. Оберіть рядок де наведено повний перелік об'єктів банківського обліку:

- а) активи, пасиви та фінансово-господарські процеси кредитної установи;
- б) активи та пасиви;
- в) активи, методи, пасиви та фінансово-господарські процеси кредитної установи;
- г) немає вірної відповіді.

14. Ресурси, що контролюються установою, які набуто в результаті попередніх операцій і які повинні принести дохід, або іншу економічну вигоду в майбутньому – це ...

- а) пасиви;
- б) банківські продукти;
- в) активи;
- г) усі відповіді вірні.

15. Що таке активи?

- а) ресурси, що складаються з власних, залучених і запозичених коштів для проведення активних операцій з метою отримання прибутку;
- б) ресурси, що контролюються установою, які набуто в результаті попередніх операцій і які повинні принести дохід, або іншу економічну вигоду в майбутньому;

в) систематизація, групування та зведення даних з метою одержання підсумкової інформації про фінансово-господарські операції кредитної установи;

г) немає вірної відповіді.

16. Що належить до активів банку?

а) залишки на кореспондентському рахунку в НБУ;

б) кошти в інших банках;

в) цінні папери на продаж;

г) усі відповіді вірні.

16. Що не є активом банку?

а) казначейські цінні папери;

б) заборгованості за кредитами;

в) рахунки та депозити інших банків, юридичних та фізичних осіб;

г) усі відповіді вірні.

17. Вкладення в асоційовані та дочірні компанії – це ...

а) активи банку;

б) пасиви банку;

в) фінансово-господарські процеси кредитної установи;

г) немає вірної відповіді.

18. Чи належать інвестиційні цінні папери до активів банку?

а) так;

б) ні;

в) у окремих випадках;

г) немає вірної відповіді.

19. Що являють собою пасиви банку?

а) ресурси, що складаються з власних, залучених і запозичених коштів для проведення активних операцій з метою отримання прибутку;

б) ресурси, що контролюються установою, які набуто в результаті попередніх операцій і які повинні принести дохід, або іншу економічну вигоду в майбутньому;

в) систематизація, групування та зведення даних з метою одержання підсумкової інформації про фінансово-господарські операції кредитної установи;

г) немає вірної відповіді.

20. Що відносять до пасивів банку?

а) статутний капітал;

б) рахунки та депозити інших банків, юридичних та фізичних осіб;

в) міжбанківські кредити;

г) усі відповіді вірні.

21. На які групи поділяють пасиви банку?

- а) власні, залучені та запозичені;
- б) капітал, прибутки та зобов'язання;
- в) власні та сторонні;
- г) усі відповіді вірні.

22. Які ресурси складають власні пасиви банківської установи?

- а) статутний капітал;
- б) фонди та загальні резерви банку;
- в) нерозподілений прибуток;
- г) усі відповіді вірні.

23. Які ресурси складають залучені пасиви банківської установи?

- а) статутний капітал;
- б) фонди та загальні резерви банку;
- в) рахунки та депозити інших банків, юридичних та фізичних осіб;
- г) усі відповіді вірні.

24. Які ресурси складають запозичені пасиви банківської установи?

- а) статутний капітал;
- б) фонди та загальні резерви банку;
- в) міжбанківські кредити, боргові зобов'язання;
- г) усі відповіді вірні.

25. Що з наведеного нижче переліку не є пасивом банку?

- а) заборгованість за наданими кредитами;
- б) фонди та загальні резерви банку;
- в) міжбанківські кредити, боргові зобов'язання;
- г) немає вірної відповіді.

26. За допомогою чого здійснюється формування та використання ресурсів банку?

- а) активів банку;
- б) фінансово-господарських процесів;
- в) пасивів банку;
- г) немає вірної відповіді.

27. Що є основними фінансово-господарськими процесами кредитної установи?

- а) формування активів та пасивів банку;
- б) створення банківського продукту, його просування та розподіл результатів;
- в) операційна діяльність банку;
- г) усі відповіді вірні.

28. Створення банківського продукту передбачає:

- а) взаємодію трудового потенціалу з наявними в розпорядженні банку ресурсами;
- б) проміжок часу між створенням банківського продукту та його споживанням;
- в) розрахунки із зарплати, з власниками та акціонерами банку, органами соціального страхування, з державним бюджетом;
- г) немає вірної відповіді.

29. Просування банківського продукту передбачає:

- а) взаємодію трудового потенціалу з наявними в розпорядженні банку ресурсами;
- б) проміжок часу між створенням банківського продукту та його споживанням;
- в) розрахунки із зарплати, з власниками та акціонерами банку, органами соціального страхування, з державним бюджетом;
- г) немає вірної відповіді.

30. Розподіл одержаних результатів після створення та розподілу банківського продукту передбачає:

- а) взаємодію трудового потенціалу з наявними в розпорядженні банку ресурсами;
- б) проміжок часу між створенням банківського продукту та його споживанням;
- в) розрахунки із зарплати, з власниками та акціонерами банку, органами соціального страхування, з державним бюджетом;
- г) немає вірної відповіді.

31. До фінансово-господарських процесів банківської установи не належать?

- а) створення банківського продукту;
- б) просування банківського продукту;
- в) міжбанківські кредити;
- г) розподіл одержаних результатів.

32. Що з нижченаведеного є завданнями бухгалтерського обліку в банках?

- а) збір, обробка та відображення первинної інформації про діяльність банку;
- б) систематизація, групування та зведення даних з метою одержання підсумкової інформації про фінансово-господарські операції кредитної установи;
- в) формування усіх форм звітності;
- г) усі відповіді вірні.

33. Що з нижченаведеного не є завданнями бухгалтерського обліку в банках?

- а) створення банківського продукту;
- б) систематизація, групування та зведення даних з метою одержання підсумкової інформації про фінансово-господарські операції кредитної установи;
- в) формування усіх форм звітності;
- г) усі відповіді вірні.

34. Своєчасне запобігання негативним явищам у фінансово-господарській діяльності банку, виявлення і мобілізація резервів – це ...

- а) процес фінансово-господарської діяльності кредитної установи;
- б) завдання бухгалтерського обліку в банках;
- в) предмет банківського обліку;
- г) немає вірної відповіді.

35. Що включає система бухгалтерського обліку в банку?

- а) управлінський, фінансовий та податковий облік;
- б) управлінський, фінансовий та статистичний облік;
- в) податковий, фінансовий та статистичний облік;
- г) податковий, управлінський та статистичний облік.

36. На чому ґрунтуються управлінський, фінансовий та податковий облік в банку?

- а) кожен з них має окремі джерела інформації;
- б) фінансовий та управлінський облік ґрунтуються на фактичних даних, а податковий на вимогах законодавства;
- в) на єдиній інформаційній базі;
- г) немає вірної відповіді.

37. Єдність управлінського, фінансового та податкового обліку в банківській установі складає ...

- а) методологію бухгалтерського обліку в банку;
- б) систему бухгалтерського обліку в банку;
- в) бухгалтерську службу банку;
- г) немає вірної відповіді.

38. Які функції фінансового обліку в банку?

- а) забезпечує своєчасне надання зовнішнім користувачам інформації щодо діяльності банку;
- б) використовується керівництвом для оцінки ефективності використання ресурсів підприємства;
- в) правильна відповідь «а» і «б»;
- г) немає вірної відповіді.

39. Які функції управлінського обліку в банку?

- а) деталізація інформації за структурними підрозділами, що забезпечує розрахунок вкладу кожного із них у діяльність банківської установи;
- б) забезпечення керівництва банку оперативною фінансовою та не фінансовою інформацією у визначеній формі для планування, оцінки, контролю і використання своїх ресурсів;
- в) правильна відповідь «а» і «б»;
- г) немає вірної відповіді.

40. Які функції податкового обліку в банку?

- а) облік валових доходів і валових витрат, що дозволяє визначити базу оподаткування і скласти податкову звітність;
- б) використовується керівництвом для оцінки ефективності використання ресурсів підприємства;
- в) забезпечення керівництва банку оперативною фінансовою та не фінансовою інформацією у визначеній формі для планування, оцінки, контролю і використання своїх ресурсів;
- г) немає вірної відповіді.

41. Який вид обліку забезпечує своєчасне надання зовнішнім користувачам інформації щодо діяльності банку?

- а) фінансовий;
- б) управлінський;
- в) податковий;
- г) статистичний.

42. Який вид обліку використовується керівництвом для оцінки ефективності використання ресурсів підприємства?

- а) фінансовий;
- б) управлінський;
- в) податковий;
- г) статистичний.

43. Який вид обліку забезпечує деталізацію інформації за структурними підрозділами, що дає змогу розрахувати вкладу кожного із них у діяльність банківської установи?

- а) фінансовий;
- б) управлінський;
- в) податковий;
- г) статистичний.

44. Який вид обліку здійснює забезпечення керівництва банку оперативною фінансовою та не фінансовою інформацією у визначеній формі для планування, оцінки, контролю і використання своїх ресурсів?

- а) фінансовий;

- б) управлінський;
- в) податковий;
- г) статистичний.

45. Який вид обліку здійснює облік валових доходів і валових витрат, що дозволяє визначити базу оподаткування і скласти податкову звітність?

- а) фінансовий;
- б) управлінський;
- в) податковий;
- г) статистичний.

46. Хто є користувачами економічної інформації бухгалтерського обліку в банку?

- а) зовнішні користувачі;
- б) внутрішні користувачі;
- в) зовнішні та внутрішні користувачі;
- г) немає вірної відповіді.

47. Хто належить до внутрішніх користувачів облікової інформації?

- а) акціонери банку, рада банку, правління банку, внутрішні аудитори та працівники;
- б) рада банку, фактичні та потенційні інвестори, внутрішні аудитори та працівники;
- в) НБУ, фактичні та потенційні інвестори, кредитори та клієнти;
- г) усі відповіді вірні.

48. Хто належить до зовнішніх користувачів облікової інформації?

- а) акціонери банку, рада банку, правління банку, внутрішні аудитори та працівники;
- б) рада банку, фактичні та потенційні інвестори, внутрішні аудитори та працівники;
- в) НБУ, фактичні та потенційні інвестори, кредитори та клієнти;
- г) усі відповіді вірні.

49. До яких користувачів належать акціонери банку, рада банку, правління банку, внутрішні аудитори та працівники?

- а) зовнішні користувачі;
- б) внутрішні користувачі;
- в) зовнішні та внутрішні користувачі;
- г) немає вірної відповіді.

50. До яких користувачів належать НБУ, фактичні та потенційні інвестори, кредитори та клієнти?

- а) зовнішні користувачі;
- б) внутрішні користувачі;

- в) зовнішні та внутрішні користувачі;
- г) немає вірної відповіді.

51. До яких користувачів належать НБУ, фактичні та потенційні інвестори, кредитори, клієнти, акціонери банку, рада банку, правління банку, внутрішні аудитори та працівники?

- а) зовнішні користувачі;
- б) внутрішні користувачі;
- в) зовнішні та внутрішні користувачі;
- г) немає вірної відповіді.

52. Хто несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку в банку?

- а) правління банку;
- б) керівник банку;
- в) головний бухгалтер;
- г) усі відповіді вірні.

53. Чим визначається організаційна структура бухгалтерської служби банку?

- а) рівнем установи;
- б) спеціалізацією;
- в) обсягом операцій;
- г) усі відповіді вірні.

54. Які відділи можна виділити у складі бухгалтерської служби банку?

- а) обліково-операційний апарат;
- б) відділ обліку внутрішньобанківських операцій;
- в) сектор обліку та автоматизованої обробки інформації;
- г) усі відповіді вірні.

55. В яких формах може бути побудований організаційний апарат бухгалтерії?

- а) пряма та непряма;
- б) проста і складна;
- в) централізована та децентралізована;
- г) немає вірної відповіді.

56. Що передбачає децентралізація обліку?

- а) виділення оперативно-відокремлених підрозділів на самостійний облік;
- б) весь облік зосереджується в апараті головної бухгалтерії;
- в) правильна відповідь «а» і «б»;
- г) немає вірної відповіді.

57. Що передбачає централізація обліку?

- а) виділення оперативно-відокремлених підрозділів на самостійний облік;
- б) весь облік зосереджується в апараті головної бухгалтерії;
- в) правильна відповідь «а» і «б»;
- г) немає вірної відповіді.

58. За якої форми організаційної побудови апарату бухгалтерії у підрозділах складається первинна і зведена документація?

- а) централізована;
- б) децентралізована;
- в) пряма;
- г) усі відповіді вірні.

59. За якої форми організаційної побудови апарату бухгалтерії у підрозділах складається виключно первинна документація?

- а) централізована;
- б) децентралізована;
- в) пряма;
- г) усі відповіді вірні.

60. Що являє собою обліково-операційний апарат банку?

- а) інформаційне відображення стану активів і пасивів банку та їх раціонального використання в процесі розширеного суспільного відтворення;
- б) сукупність технологічних процесів, пов'язаних з документуванням інформації за операціями банку, їх реєстрацією, перевірянням та вивірянням;
- в) працівники установи банку, які здійснюють операційну роботу і ведення бухгалтерського обліку;
- г) усі відповіді вірні.

61. Що складають головний бухгалтер, його заступники та відповідальні виконавці?

- а) обліково-операційний апарат банку;
- б) методологію бухгалтерського обліку в банку;
- в) систему бухгалтерського обліку в банку;
- г) немає вірної відповіді.

62. Хто входить до штату обліково-операційного апарату банку?

- а) головний бухгалтер;
- б) заступники головного бухгалтера;
- в) відповідальні виконавці;
- г) усі відповіді вірні.

63. Якою формою обліку представлена технологія облікового процесу в банках?

- а) журнально-ордерною;

- б) меморіально-ордерною;
- в) спрощеною;
- г) усі відповіді вірні.

64. Що включає технологія облікового процесу за меморіально-ордерною формою обліку?

- а) господарські операції фіксуються в первинних документах, на підставі яких складаються Меморіальні ордери;
- б) Меморіальні ордери реєструються у спеціальному журналі, де ведеться хронологічний облік господарських операцій;
- в) складається баланс та інша звітність;
- г) усі відповіді вірні.

65. Де ведеться аналітичний облік за меморіально-ордерної форми обліку в банках?

- а) у відповідних регістрах, на підставі яких складають Оборотну відомість за аналітичними рахунками;
- б) у Головній книзі, на основі якої складається Оборотна відомість за синтетичними рахунками;
- в) правильна відповідь «а» і «б»;
- г) немає вірної відповіді.

66. Де ведеться синтетичний облік за меморіально-ордерної форми обліку в банках?

- а) у відповідних регістрах, на підставі яких складають Оборотну відомість за аналітичними рахунками;
- б) у Головній книзі, на основі якої складається Оборотна відомість за синтетичними рахунками;
- в) правильна відповідь «а» і «б»;
- г) немає вірної відповіді.

67. Який основний спосіб опрацювання облікової банківської інформації?

- а) автоматизований з допомогою спеціального програмного забезпечення;
- б) з використанням машинної техніки;
- в) використовується ручна обробка інформації;
- г) немає вірної відповіді.

68. За допомогою яких програм здійснюється автоматизація обліку в банках?

- а) 1С: «Бухгалтерія»;
- б) «Парус»;
- в) з допомогою спеціального програмного забезпечення;
- г) немає вірної відповіді.

69. Облікова політика банку – це ...

- а) сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються установою банку для ведення обліку, складання і подання фінансової звітності;
- б) сукупність технологічних процесів, пов'язаних з документуванням інформації за операціями банку, їх реєстрацією, перевірками та вивірками;
- в) це сукупність методів, правил та процедур виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про операції банку зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття ними відповідних управлінських рішень;
- г) усі відповіді вірні.

70. Що складає сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються установою банку для ведення обліку, складання і подання фінансової звітності?

- а) методологію обліку;
- б) облікову політику банку;
- в) створення банківського продукту;
- г) усі відповіді вірні.

71. Ким розробляється облікова політика банку?

- а) НБУ;
- б) державними органами;
- в) банком самостійно;
- г) немає вірної відповіді.

72. Що підлягає обов'язковому затвердженню в банку?

- а) внутрішній план рахунків;
- б) форма договорів з клієнтами;
- в) форми реєстрів обліку;
- г) немає вірної відповіді.

Тестові завдання до теми 2 “Система рахунків бухгалтерського обліку банку”

1. План рахунків банку це:

- а) систематизований перелік рахунків фінансового обліку, який використовується для реєстрації господарських операцій банку та підприємства;
- б) систематизований перелік рахунків фінансового обліку, який використовується для реєстрації господарських операцій банку;
- в) систематичний перелік рахунків фінансового обліку, який використовується для реєстрації господарських операцій підприємства.

2. Особливістю побудови плану рахунків банку є:

- а) позабалансові операції не відображають за системою подвійного запису;

б) позабалансові операції відображають за системою подвійного запису, за допомогою спеціальних контррахунків;

в) план рахунків не забезпечує мультивалютний облік операцій.

3. Рахунки 1-4 класу формують інформацію про:

а) активи та пасиви балансу;

б) тільки про активи балансу;

в) тільки про пасиви балансу.

4. Рахунки 1-5 класу є:

а) балансовою частиною;

б) формують інформацію про активи балансу;

в) формують інформацію про пасиви балансу.

5. Рахунки 6-го класу це:

а) доходи банку;

б) витрати банку;

в) позабалансова частина.

6. Рахунки 7-го класу це:

а) доходи банку;

б) витрати банку;

в) управлінський облік.

7. Рахунки 8-го класу це:

а) позабалансова частина;

б) управлінський облік;

в) витрати банку.

8. Клас може включати:

а) активні, пасивні;

б) активно-пасивні;

в) усі відповіді правильні.

9. Рахунки 1-го порядку це:

а) клас;

б) розділ;

в) немає правильної відповіді.

10. Рахунки 2-го порядку це:

а) група;

б) розділ;

в) клас.

11. Рахунки 3-го порядку це:

- а) клас;
- б) розділ;
- в) група.

12. Рахунки 4-го порядку це:

- а) синтетичний облік;
- б) група;
- в) розділ

13. 1-й клас Плану рахунків банку має назву:

- а) «Казначейські та міжбанківські операції»;
- б) «Операції з клієнтами»;
- в) «Операції з цінними паперами».

14. У 2-му класі Плану рахунків відображаються операції щодо розрахунків з:

- а) наданих кредитів;
- б) наданих кредитів та залучених депозитів;
- в) цінними паперами.

15. 3-й клас Плану рахунків банку має назву:

- а) «Капітал банку»;
- б) «Операції з цінними паперами»;
- в) «Доходи банку».

16. У 3-му класі Плану рахунків банку відображені операції з:

- а) цінними паперами;
- б) розрахунків з клієнтами;
- в) готівкою, кредитами та депозитами.

17. Рахунки 5-го класу можуть кореспондувати з рахунками:

- а) дебіторів, кредиторів та рахунками готівкових коштів;
- б) дебіторів, кредиторів;
- в) кореспондують тільки між собою.

18. Рахунки 8-го класу банки відкривають для ведення обліку за потребами:

- а) інших банків;
- б) управлінського персоналу;
- в) правильні відповіді а) і б).

19. Фінансові і капітальні інвестиції та операції з ОЗ та НА наведені у:

- а) 2-му класі Плану рахунків банку;
- б) 4-му класі Плану рахунків банку;
- в) 6-му класі Плану рахунків банку.

20. 5-й клас Плану рахунків банку має назву:

- а) «Витрати банку»;
- б) «Управлінський облік»;
- в) «Капітал банку».

21. «Позабалансові рахунки» це рахунки:

- а) 5-го класу;
- б) 7-го класу;
- в) 9-го класу;

22. 9-й клас Плану рахунків відображає:

- а) позабалансові операції;
- б) операції з цінними паперами;
- в) операції з клієнтами.

23. Бухгалтерський облік в банках ведеться за допомогою:

- а) синтетичного обліку;
- б) аналітичного обліку;
- в) синтетичного та аналітичного обліку.

24. Параметри для відкриття аналітичного рахунку за вимогами НБУ

поділяють на:

- а) загальні та спеціальні;
- б) обов'язкові та не обов'язкові;
- в) загальні та обов'язкові.

25. Загальні параметри застосовують до:

- а) рахунків в залежності від їх економічного змісту;
- б) окремих груп рахунків;
- в) усіх аналітичних рахунків.

26. До номера аналітичного рахунку включають:

- а) лише деякі параметри з усього можливого їх набору;
- б) усі параметри згідно з вимогами НБУ;
- в) параметри пов'язані з виконанням операцій та складанням фінансової звітності.

27. Кожному аналітичному рахунку в банку відповідає номер який охоплює:

- а) від 4 до 12 цифр;
- б) від 5 до 14 цифр;
- в) від 6 до 16 цифр.

28. Суворо регламентованими є:

- а) перші 4 цифри;
- б) перші 5 цифр;

в) перші 6 цифр.

29. Цифрою ключового розряду є:

- а) 5-й знак;
- б) 6-й знак;
- в) 7-й знак.

30. Ключовий розряд призначений:

- а) тільки для перевірки достовірності номера рахунка;
- б) для перевірки достовірності номера рахунка та захищає інформацію від помилок оператора при внесенні даних;
- в) тільки захищає інформацію від помилок оператора при внесенні даних.

Тестові завдання до теми 3 “Банківська документація”

1. Документ – це ...

- а) матеріальний об’єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію, оформлений у заведеному порядку;
- б) письмове розпорядження на право здійснення фінансово-господарських операцій або письмове підтвердження їх здійснення;
- в) носій інформації, в якому відображаються фінансово-господарські операції;
- г) основний вид ділового мовлення.

2. Що таке банківська документація?

- а) це письмове розпорядження клієнта чи відповідального працівника банку на проведення організаційної діяльності підприємства;
- б) це документ, в якому відображаються операції ,які були здійснені в банку за певний період часу;
- в) це спосіб суцільного відображення фінансово-господарських операцій банку з метою належного ведення облікової системи та налагодження контролю за нею;
- г) немає правильної відповіді.

3. Документи, які використовуються для реєстрації банківських операцій повинні містити:

- а) всі показники необхідні для повного уявлення про здійснювані операції;
- б) дозвіл на проведення реєстрації банківських операцій;
- в) обов’язкові і стандартні реквізити;
- г) всі відповіді правильні.

4. Дані, які є елементами документа, називаються:

- а) реквізитами;
- б) нормативами;

- в) реєстрами;
- г) стандартами.

5. Розрізняють такі види реквізитів:

- а) загальні і додаткові;
- б) основні і не обов'язкові;
- в) обов'язкові і загальні;
- г) обов'язкові і додаткові.

6. До обов'язкових реквізитів документів належать :

- а) назва документа, номер документа, дата складання, назва банку від імені якого складений документ, місце складання документа, зміст операцій, підписи осіб відповідальних за здійснення операцій;
- б) назва та місце оформлення операцій, їх зміст та підписи керівника банку і головного бухгалтера;
- в) реквізити залежно від виду операцій;
- г) номер документа, назва, дата, назва банку, підписи працівників банку.

7. Уніфікація – це ...

- а) встановлення однакових або стандартних бланків та їх розмірів для однотипних документів;
- б) розробка єдиних форм документів для оформлення однотипних операцій;
- в) встановлення відповідних норм для заповнення документів;
- г) приведення до одноманітності, групування документів.

8. Що таке стандартизація?

- а) діяльність, направлена на розробку і встановлення вимог, норм, правил до оформлення документів;
- б) розробка єдиних форм документів для оформлення різноманітних операцій;
- в) діяльність з метою досягнення оптимального ступеня упорядкування при встановлення видів бланків, в яких оформляються операції;
- г) встановлення однакових або стандартних бланків та їх розмірів для однотипних документів.

9. Документооборот - це...

- а) рух документів з моменту їх виписування до передачі в поточний архів;
- б) сукупність робіт зі створення, перевірки, обробки та зберігання документації;
- в) регламентована технічна схема руху документів за встановленими пунктами обробки інформації;
- г) порядок і шлях руху документів з моменту їх складання до моменту здачі в бухгалтерію.

10. Документооборот за банківськими операціями проходить:

- а) 4 етапи;
- б) 7 етапів;
- в) 5 етапів;
- г) 3 етапи.

11. Хто затверджує графік документообігу в банку?

- а) головний бухгалтер;
- б) касир;
- в) головний бухгалтер і керівник банку;
- г) керівник банку.

12. Графік документообігу обов'язково повинен містити:

- а) дату складання графіку, назви документів;
- б) підписи осіб, які склали графік документообігу;
- в) терміни і відповідальних виконавців;
- г) терміни.

13. Від чого залежить ефективність облікового механізму в банку?

- а) від порядку надходження документів між структурними підрозділами, порядку обслуговування клієнтів;
- б) від організації первинного обліку, який базується на документуванні банківських операцій;
- в) від організованості персоналу банку та їхньої роботи з документами;
- г) немає правильної відповіді.

14. Первинні документи – це...

- а) підстава для відображення операцій за балансовими або позабалансовими рахунками;
- б) письмові документи, які містять відомість про банківські операції;
- в) письмові свідоцтва, що фіксують та підтверджують банківські операції, включаючи розпорядження та дозволи керівника банку;
- г) документи створені в письмовій чи електронній формі, які фіксують і підтверджують господарські операції.

15. Первинні документи є підставою для відображення операцій за:

- а) позабалансовими рахунками;
- б) балансовими або позабалансовими рахунками;
- в) балансовими рахунками;
- г) аналітичними рахунками.

16. За якими ознаками класифікують первинні документи?

- а) за призначенням і місцем складання;
- б) за належністю та формою документа;
- в) за місцем складання та змістом;

г) за масштабами та змістом.

17. За змістом первинні документи поділяються на:

- а) банківські і клієнтські;
- б) зовнішні і внутрішні;
- в) касові і меморіальні;
- г) всі відповіді правильні.

18. За місцем складання первинні документи поділяються на:

- а) зовнішні і внутрішні;
- б) клієнтські і банківські;
- в) банківські і касові;
- г) касові і меморіальні.

19. Касові документи поділяються на:

- а) касові і банківські;
- б) меморіальні та ордерні;
- в) касові і меморіальні;
- г) немає правильної відповіді.

20. Які операції оформляють касовими документами?

- а) операції з готівки;
- б) операції за безготівковими розрахунками;
- в) банківські та клієнтські розрахунки;
- г) готівкові та безготівкові операції.

21. Касові документи заповнюються відповідно до:

- а) вимог НБУ і статуту банку;
- б) вимог НБУ з організації касової роботи в банках України;
- в) статуту банку;
- г) вимог ЗУ «Про банки і банківську діяльність».

22. Для чого призначені меморіальні документи?

- а) для здійснення безготівкових розрахунків з банками, клієнтами, списання коштів з рахунків та внутрішньобанківських операцій;
- б) для оформлення операцій з готівки та операцій за безготівковими розрахунками;
- в) для здійснення розрахунків з клієнтами;
- г) для оформлення внутрішньобанківських операцій.

23. До меморіальних документів, які використовують для безготівкових розрахунків належать:

- а) меморіальні ордери, виписки банку, вимоги доручення;
- б) меморіальні ордери, платіжні доручення, платіжні вимоги доручення, платіжні вимоги, розрахункові документи;

- в) вимоги доручення, розрахунок бухгалтерії;
- г) приходні і видаткові ордери.

24. Інформація, наведена у первинних документах, систематизується у реєстрах:

- а) фінансового і управлінського обліку;
- б) аналітичного і синтетичного обліку;
- в) бухгалтерського і фінансового обліку;
- г) аналітичного і фінансового обліку.

25. Форми реєстрів обліку, банки розробляють і формують:

- а) із залученням сторонніх організацій;
- б) згідно наказу «Про облікові реєстри»;
- в) самостійно;
- г) за вказівками НБУ.

26. В період реєстрації операцій, реєстри аналітичного і синтетичного обліку повинні мати:

- а) кодовані знаки, назву, прізвища і підписи осіб, які склали реєстри;
- б) назву, печатку банку, дату здійснення операцій;
- в) дату здійснення операцій, код банку, назву операцій;
- г) назву, номер реєстру, зміст операцій.

27. Виписки із аналітичних рахунків з обліку внутрішньо-банківських операцій є:

- а) реєстром бухгалтерського обліку;
- б) основним елементом фінансової звітності;
- в) основним реєстром аналітичного обліку;
- г) основним реєстром синтетичного обліку.

28. У випадку складання реєстрів на електронних носіях інформації, банк зобов'язаний:

- а) зробити їх копії на паперових носіях;
- б) розповсюдити між учасниками операцій;
- в) зберігати їх у базі даних до кінця звітного періоду;
- г) немає правильної відповіді.

29. Скільки нараховується основних реєстрів аналітичного обліку?

- а) 3;
- б) 7;
- в) 5;
- г) 4.

30. Особові рахунки та виписки з них є:

- а) основним реєстром аналітичного обліку;

- б) основним регістром фінансового обліку;
- в) основним регістром синтетичного обліку;
- г) основним регістром управлінського обліку.

31. Регістр особових рахунків відображає записи про операції, здійснені:

- а) протягом звітного періоду;
- б) протягом звітного місяця;
- в) протягом операційного дня;
- г) немає правильної відповіді.

32. До регістрів аналітичного обліку належать:

- а) книги реєстрації позабалансових рахунків;
- б) аналітичні рахунки та виписки з них;
- в) реєстр контрагентів;
- г) книги реєстрацій особових рахунків.

33. Для чого призначені виписки з особових рахунків?

- а) для складання фінансової звітності;
- б) для підтвердження успішного ведення аналітичного обліку;
- в) на вимогу органу контролю;
- г) для підтвердження здійснення операцій і відсилання виписок клієнту.

34. Ідентифікувати осіб, які склали регістри обліку дають змогу:

- а) кодовані знаки, назва форм регістрів обліку в період реєстрації операцій, прізвища і підписи осіб, які склали регістри;
- б) назва форм регістрів обліку, печатка банку, дата здійснення операцій;
- в) дата здійснення операцій, код банку, назва операцій;
- г) прізвища і підписи осіб, які склали регістри, зміст операцій, номер регістру.

35. Протягом якого періоду виводяться залишки всіх здійснених операцій по кожному особовому рахунку?

- а) протягом місяця;
- б) протягом робочого дня;
- в) на дату складання балансу;
- г) протягом кварталу.

36. Усі особові рахунки роздруковуються у :

- а) 3-х примірниках;
- б) 1-му примірнику;
- в) 2-х примірниках;
- г) зберігається тільки на електронних носіях.

37. До регістрів аналітичного обліку не належать:

- а) книга «Документи дня»;

- б) особові рахунки та виписки з них;
- в) реєстр контрагентів;
- г) книга реєстрацій відкритих рахунків.

38. До реквізитів особових рахунків та виписок з них належать:

- а) сума вхідного залишку;
- б) код банку кореспондента;
- в) номер особового рахунка;
- г) усі відповіді правильні.

39. При відкритті особового рахунка між банком і клієнтом узгоджується:

- а) період видачі виписок з особового рахунка і їх конфіденційність;
- б) форма надання виписок з особового рахунка;
- в) порядок, періодичність складання виписок з особового рахунка;
- г) правильні відповіді б і в.

40. Основні реєстри аналітичного обліку, банк зобов'язаний складати на:

- а) електронних носіях;
- б) паперових носіях;
- в) правильна відповідь а і б;
- г) немає правильної відповіді.

41. При відкритті рахунка - порядок, періодичність складання, друкування та форма надання виписок узгоджується:

- а) між банком і клієнтом;
- б) між банком і контрольно-ревізійною службою;
- в) між клієнтом і НБУ;
- г) між відповідальною особою за здійснення операцій на рахунку і клієнтом.

42. У книзі реєстрацій відкритих рахунків реєструються такі рахунки:

- а) поточні, кредитні, депозитні;
- б) балансові, позабалансові;
- в) особові, депозитні, балансові;
- г) кредитні, аналітичні, синтетичні.

43. До реквізитів особових рахунків і виписок з них не належать:

- а) номер особового рахунка;
- б) дату відкриття рахунка;
- в) код банку кореспондента;
- г) сума вихідного залишку.

44. Виписки із аналітичних рахунків з обліку внутрішньо-банківських операцій роздруковують:

- а) у 3-х примірниках;

- б) у 1-му примірнику;
- в) у 2-х примірниках;
- г) зберігається тільки на електронних носіях.

45. Поточні, кредитні, депозитні рахунки реєструються:

- а) у книзі «Касові документи»;
- б) у книзі обліку готівки операційної каси;
- в) у книзі реєстрацій відкритих рахунків;
- г) у книзі реєстрацій синтетичних рахунків.

46. Зшиви виписок із аналітичних рахунків з обліку внутрішньо-банківських операцій передають:

- а) клієнтам;
- б) на зберігання у поточний архів;
- в) на зберігання до НБУ;
- г) немає правильної відповіді.

47. Виписки із аналітичних рахунків зберігаються у:

- а) керівника банку;
- б) головного бухгалтера;
- в) виконавця відповідального за ведення цих рахунків;
- г) поточному архіві.

48. При відкритті рахунка порядок, періодичність складання, друкування та форма надання виписок обумовлюється:

- а) наказом НБУ;
- б) договором про розрахунки між банком і клієнтом;
- в) ЗУ «Про банки і банківську діяльність»;
- г) договором про розрахунково-касове обслуговування.

49. Виписки із аналітичних рахунків з обліку внутрішньо-банківських операцій, банк формує у зшиви:

- а) не рідше 1 разу в місяць;
- б) не частіше 5 разів у рік;
- в) 1 раз на тиждень;
- г) 1 раз на квартал.

50. У книзі реєстрацій відкритих рахунків нагромаджується інформація:

- а) про дату відкриття аналітичних рахунків;
- б) про суми вхідного залишку за рахунками;
- в) про термін здійснення операцій по аналітичних рахунках;
- г) про номери аналітичних рахунків у порядку їх відкриття.

51. Зміни у рахунках, проведені по книзі реєстрацій відкритих рахунків протягом минулого місяця роздруковують на паперових носіях обов'язково:

- а) станом на перше число звітнього місяця;
- б) станом на кінець звітнього періоду;
- в) станом на дату складання балансу;
- г) станом на початок звітнього періоду.

52. Порядок відкриття, закриття відкритих рахунків встановлюється:

- а) ЗУ «Про банки і банківську діяльність»;
- б) нормативно-правовими актами НБУ;
- в) банком та його структурними підрозділами;
- г) керівником банку та головним бухгалтером.

53. Ким визначається порядок відкриття і закриття внутрішньобанківських рахунків, призначених для нарахування доходів і витрат?

- а) самостійно банком;
- б) НБУ;
- в) ЗУ «Про банки і банківську діяльність»;
- г) немає правильної відповіді.

54. Вкажіть позиції, які не містить книга реєстрацій відкритих рахунків:

- а) номер балансу, код контрагента, номер особового рахунка;
- б) дату відкриття і дату закриття рахунка;
- в) код контрагента, код валюти, ідентифікаційний код контрагента;
- г) номер особового рахунка, назву контрагента, код контрагента.

55. Книга реєстрацій відкритих рахунків повинна зберігатися у:

- а) у головного касира;
- б) у поточному архіві;
- в) у призначеної наказом керівника банку у відповідальній особи;
- г) у призначеної наказом головного бухгалтера банку у відповідальній особи.

56. Вкажіть правильне твердження серед нижче наведених:

- а) журнал обліку основних засобів – реєстр синтетичного обліку;
- б) форми реєстрів аналітичного і синтетичного обліку розробляє НБУ;
- в) підшивання документів здійснюється після їх групування на касові і меморіальні;
- г) книга реєстрацій відкритих рахунків є основним реєстром синтетичного обліку.

57. Проведені книги реєстрацій відкритих рахунків в електронному варіанті, банки повинні забезпечити можливість отримання інформації на паперовому носії:

- а) в обов'язковому порядку на 1 число січня;
- б) в обов'язковому порядку на 31 грудня;

- в) в обов'язковому порядку на кінець звітнього місяця;
- г) в обов'язковому порядку на кінець робочого дня.

58. Книга реєстрацій відкритих рахунків повинна містити такі позиції:

- а) номер балансу; код валюти, назву контрагента;
- б) виконавців; обов'язкові параметри;
- в) номер балансу, номер особового рахунка, назву контрагента;
- г) обов'язкові параметри, дату відкриття і дату закриття рахунка.

59. Вкажіть чи правильне твердження: «Книга реєстрацій відкритих рахунків» повинна бути пронумерована, прошнурована, засвідчена підписом керівника і головного бухгалтера банку, скріплена печаткою банку”.

- а) так;
- б) ні.

60. Є регістром аналітичного обліку, який ведеться в реєстровому вигляді і друкується обов'язково на 1 січня:

- а) оборотно-сальдовий баланс;
- б) реєстр контрагентів;
- в) книга реєстрацій відкритих рахунків;
- г) журнал обліку основних засобів.

61. Зміни до реєстру контрагентів роздруковують:

- а) щотижня;
- б) у кінці звітнього періоду;
- в) щомісячно станом на 1 число місяця;
- г) у кінці робочого дня.

62. У кінці року зміни до реєстру контрагентів повинні бути:

- а) пронумеровані, прошнуровані, засвідчені підписом керівника і головного бухгалтера, завірені печаткою банку;
- б) пронумеровані, прошнуровані, засвідчені підписом бухгалтера, завірені печаткою НБУ і здані на зберігання в архів;
- в) пронумеровані, засвідчені підписом головного касира і передані на зберігання до відповідальної особи, призначеної наказом керівника банку;
- г) засвідчені підписом керівника банку, завірені печаткою НБУ і передані на зберігання у поточний архів.

63. Журнал обліку основних засобів – це ...

- а) основний регістр синтетичного обліку;
- б) регістр аналітичного обліку;
- в) регістр фінансового обліку;
- г) регістр управлінського обліку.

64. Книга обліку готівки операційної каси та інших цінностей банку належить до:

- а) реєстрів синтетичного обліку;
- б) реєстрів управлінського обліку;
- в) реєстрів фінансової звітності;
- г) реєстрів аналітичного обліку.

65. Реєстр контрагентів є реєстром аналітичного обліку, який повинен містити такі дані:

- а) код контрагента, назву контрагента, код валюти;
- б) дату відкриття і дату закриття рахунків;
- в) ідентифікаційний код контрагента, наявність поточних, кредитних, депозитних рахунків;
- г) всі відповіді правильні.

66. До реєстрів синтетичного обліку належать:

- а) книга «Документи дня» та реєстр контрагентів;
- б) щоденний оборотно-сальдовий баланс та книга «Документи дня»;
- в) книга реєстрації відкритих рахунків та оборотно-сальдовий баланс;
- г) щоденний оборотно-сальдовий баланс та виписки з синтетичних рахунків.

67. Коли має роздруковуватися оборотно-сальдовий баланс?

- а) щотижня;
- б) щодня;
- в) вкінці місяця;
- г) на перше число наступного місяця.

68. Що відображається в оборотно-сальдовому балансі?

- а) обороти за дебетом та кредитом за день, вихідні залишки за активом і пасивом, за кожним балансовим рахунком 4-го порядку;
- б) обороти за дебетом та кредитом за тиждень;
- в) залишки за активом і пасивом, обороти за дебетом;
- г) суми за балансовими рахунками.

69. Що є необхідною умовою початку нового банківського дня?

- а) відображення в обліку операцій за день;
- б) наявність рівності оборотів по дебету і кредиту;
- в) відображення залишків за активом і пасивом;
- г) всі відповіді правильні.

70. Хто перевіряє і підписує щоденний оборотно-сальдовий баланс?

- а) касир;
- б) керівник банку;
- в) головний бухгалтер;

г) керівник банку, головний бухгалтер або уповноважені особи.

71. Яка основна мета формування книги «Документи дня»?

а) звірка та проведення контролю щодо правильності та повноти документального оформлення і відображення в бухгалтерському обліку операцій банку;

б) контроль за прийманням і видачею готівкових коштів;

в) відображення операцій банку, які були здійснені протягом дня;

г) відображення приймання і видачу готівкових коштів та інших цінностей.

72. Які документи підшивають у книгу «Документи дня»?

а) документи, на підставі яких здійснювались бухгалтерські записи, а при необхідності первинні документи, які підтверджують дані, що введені в систему виконавцями;

б) документи, в яких відображено операції за день;

в) виписки із особових рахунків;

г) всі відповіді правильні.

73. Книга «Документи дня» поділяється на книги:

а) «касові документи» і «меморіальні документи»;

б) «прихідні документи» і «видаткові документи»;

в) «касові проведення» і «меморіальні документи»;

г) «касові» і «меморіальні».

74. До книги «Касові документи» включають:

а) прихідні і видаткові ордери;

б) платіжні вимоги доручення, розрахункові документи;

в) документи згідно з якими здійснюють приймання і видачу готівкових коштів та інших цінностей;

г) прихідні накладні.

75. Обов'язковою умовою книги «Касові документи» є:

а) підписання її відповідальними особами;

б) контроль за веденням книги;

в) підшивка документів;

г) зберігання в сховищі або архіві.

76. До книги «Касові документи» включається:

а) довідка касира видаткової каси, первинні документи з видатків;

б) касовий журнал з видатку гривні, реєстри з купівлі-продажу валют, зведений журнал про касові обороти в розрізі валют;

в) зведена довідка про касові обороти за день і залишки цінностей, довідка касира прихідної каси, первинні касові документи з пояснюючими до них документами, позабалансові документи;

г) всі відповіді правильні.

77. В якій послідовності підшивають документи в книгу «Касові документи»?

а) спочатку документи в національній валюті, потім в іноземній, спочатку прибуткові документи, потім видаткові;

б) спочатку документи в іноземній валюті, потім в національній, спочатку прибуткові документи, потім видаткові;

в) спочатку документи в національній валюті, потім в іноземній, спочатку видаткові, потім прибуткові документи;

г) спочатку документи в іноземній валюті, потім в національній, спочатку видаткові, потім прибуткові документи.

78. За якої умови оформляють позабалансові документи?

а) за наявності службової записки, розпорядження і заяви за підписом виконавця відповідального за здійснення операцій;

б) за наявності дати і підпису відповідальної особи;

в) за додержання правил оформлення документів;

г) за наявності дати оформлення позабалансових документів.

79. У «Меморіальні документи» підшивають :

а) платіжні доручення;

б) платіжні вимоги, розрахункові документи;

в) балансові і позабалансові документи, які сприяють здійсненню безготівкових та внутрішньобанківських операцій;

г) всі відповіді правильні.

80. Книга «Меморіальні документи» містить:

а) реєстри проведених розрахункових операцій в національній валюті з прикладеними первинними документами;

б) реєстри проведених розрахункових операцій в іноземній валюті з первинними документами;

в) позабалансові меморіальні ордери;

г) всі відповіді правильні.

81. Хто формує книги «Касові документи» і «Меморіальні документи»?

а) відповідальний працівник;

б) касир;

в) головний бухгалтер;

г) керівник банку.

82. Куди формує відповідальний працівник книгу «Касові документи» і книгу «Меморіальні документи»?

а) в архів;

б) в папки за кожний день;

- в) в папки за поточний місяць;
- г) в папки за місяць.

Тестові завдання до теми 4 “Облік капіталу банку”

1. Власний капітал банку – це:
 - а) залишкова вартість всіх його активів;
 - б) вартість вкладів учасників банку з метою формування його активів для початку або продовження банківської діяльності;
 - в) загальні резерви, що створюються під невизначений ризик при проведенні банківських операцій;
 - г) залишкова вартість його активів після вирахування всіх зобов’язань.

2. Право на здійснення банківської діяльності мають банки, які отримали:
 - а) сертифікат на право здійснення банківських операцій;
 - б) банківську ліцензію;
 - в) письмовий дозвіл НБУ;
 - г) немає правильної відповіді.

3. Мінімальний розмір статутного капіталу на момент реєстрації банку має становити не менше:
 - а) 75 мільйонів гривень;
 - б) 50 мільйонів євро;
 - в) 500 мільйонів гривень;
 - г) 120 мільйонів євро.

4. Регулятивний капітал банку складається з:
 - а) основного капіталу;
 - б) додаткового капіталу;
 - в) правильна відповідь А і Б;
 - г) немає правильної відповіді.

5. До основного капіталу першого рівня належать:
 - а) сплачений статутний капітал;
 - б) зареєстрований статутний капітал;
 - в) розкриті резерви;
 - г) всі відповіді правильні.

6. Статутний капітал – це:
 - а) залишкова вартість його активів після вирахування всіх зобов’язань;
 - б) вартість вкладів учасників банку внесених з метою формування його активів для початку або продовження банківської діяльності;
 - в) капітал, що формується або збільшується за рахунок нерозподіленого прибутку в процесі подальшої діяльності банку;

- г) немає правильної відповіді.
7. Формування розкритих резервів здійснюється з:
- а) нерозподіленого прибутку;
 - б) додаткових капіталів;
 - в) резервного капіталу;
 - г) немає правильної відповіді.
8. До складу розкритих резервів належать:
- а) емісійні різниці та резервні фонди;
 - б) дивіденди спрямовані на збільшення статутного капіталу;
 - в) загальні резерви, що створюються під невизначений ризик;
 - г) всі відповіді правильні.
9. До додаткового капіталу другого рівня належать:
- а) результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів;
 - б) субординований борг та прибуток поточного року, нерозподілені прибутки за минулий рік;
 - в) резерви під стандартну заборгованість клієнтів та інших банків;
 - г) всі відповіді правильні.
10. Змінити величину капіталу банку можна шляхом:
- а) зміни статутного капіталу та величини резервних фондів;
 - б) переоцінки основних засобів, нематеріальних активів, інвестицій в асоційовані та дочірні компанії;
 - в) включення до складу додаткового капіталу субординованого боргу;
 - г) всі відповіді правильні.
11. Збільшення статутного капіталу відбувається за умови, коли:
- а) всі раніше випущені акції повністю сплачені за вартістю, не вищою ніж номінальна;
 - б) всі раніше випущені акції повністю сплачені за вартістю, не нижчою ніж номінальна;
 - в) всі раніше випущені акції повністю сплачені за вартістю, яка дорівнює номінальній;
 - г) немає правильної відповіді.
12. Формування та збільшення статутного капіталу банку здійснюється за рахунок:
- а) грошових внесків;
 - б) грошових внесків та основних засобів;
 - в) будь-яких видів активів;
 - г) немає правильної відповіді.

13. Формування резервного фонду банку:
- а) є обов'язковим;
 - б) є не обов'язковим;
 - в) залежить від рішення власника;
 - г) немає правильної відповіді.
14. Мінімальний розмір відрахувань до резервного фонду складає:
- а) не менше 3% від прибутку банку;
 - б) не менше 5% від статутного капіталу банку;
 - в) не менше 5% від прибутку банку;
 - г) залежить від рішення власника.
15. Субординований борг не може перевищувати:
- а) 25% розміру основного капіталу;
 - б) 50% розміру основного капіталу;
 - в) 50% розміру резервного капіталу;
 - г) 75% розміру додаткового капіталу.
16. У якій валюті резиденти України можуть вносити кошти для формування та збільшення статутного капіталу банку:
- а) тільки у гривнях;
 - б) у гривнях та іноземній валюті;
 - в) тільки в іноземній валюті;
 - г) немає правильної відповіді.
17. Акція – це:
- а) цінний папір, що засвідчує дольову участь у статутному капіталі банку, дає право його власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації банку;
 - б) цінний папір, що засвідчує внесення її власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного паперу в передбачений в ньому строк з виплатою фіксованого процента
 - в) цінний папір встановленої форми, що містить письмове зобов'язання боржника сплатити відповідну суму грошових коштів своєму кредитору у встановлений строк;
 - г) немає правильної відповіді.
18. Власні акції банку викуплені в акціонерів банку повинні бути реалізовані або анульовані протягом:
- а) 1 місяця;
 - б) 6 місяців;
 - в) 12 місяців;
 - г) обмежень не встановлено.

19. При реалізації акцій за ціною нижчою ніж їх номінальна вартість, банк отримує збиток, який:

- а) сплачується за рахунок попередньо отриманого емісійного доходу;
- б) списується на непокриті збитки минулих років;
- в) сплачується за рахунок інших фондів банку нерозподіленого прибутку в разі недостачі емісійного доходу;
- г) правильна відповідь А і В.

20. Відрахування до резервного фонду здійснюються з:

- а) додаткових внесків учасників;
- б) отриманого емісійного доходу;
- в) чистого прибутку;
- г) всі відповіді правильні.

21. Відрахування до резервного фонду здійснюються до досягнення ним :

- а) 25% регулятивного капіталу банку;
- б) 50% регулятивного капіталу банку;
- в) 25% статутного капіталу банку;
- г) 50% статутного капіталу банку.

22. На величину власного капіталу банку впливає:

- а) переоцінка основних засобів;
- б) переоцінка нематеріальних активів;
- в) переоцінка основних засобів та нематеріальних активів;
- г) немає правильної відповіді.

23. Яке з тверджень є неправильним:

- а) сума дооцінки об'єктів включається до складу капіталу;
- б) сума уцінки об'єктів списується за рахунок чистого прибутку;
- в) в разі недостачі суми для списання уцінки, дана сума списується за рахунок витрат банку;
- г) немає правильної відповіді.

24. Власний капітал банку обліковується за рахунками:

- а) 3 класу;
- б) 4 класу;
- в) 5 класу;
- г) 9 класу.

25. Дивіденди – це:

- а) плата, яку отримує кредитор від позичальника за користування позиченими коштами;
- б) частина чистого прибутку, розподілена між учасниками відповідно до частки їх участі у власному капіталі банку;

- в) частина новоствореної вартості, що відображає різницю між доходами від банківської діяльності та видатками на її здійснення;
- г) немає правильної відповіді.

26. Залучення коштів на умовах субординованого боргу здійснюється шляхом:

- а) випуску НБУ облігацій на необхідну суму;
- б) випуску банком – боржником облігацій на необхідну суму або прямих договорів з інвестором;
- в) прямих договорів з інвестором;
- г) всі відповіді правильні.

27. Переоцінку здійснюють у випадку, якщо:

- а) об'єкт реалізується за ціною нижчою, ніж його номінальна вартість;
- б) залишкова вартість об'єкта дорівнює його справедливій вартості;
- в) залишкова вартість об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості;
- г) усі відповіді правильні.

28. Сума уцінки об'єкта:

- а) списується за рахунок попередньо проведеної дооцінки за цим об'єктом або за рахунок витрат банку
- б) включається до складу капіталу банку;
- в) списується за рахунок попередньо проведеної дооцінки будь-якого об'єкта;
- г) немає правильної відповіді.

29. Учасники банку акумулюють кошти для формування статутного капіталу новоствореного банку на:

- а) накопичувальному рахунку новоствореного банку;
- б) на накопичувальному рахунку, який відкривається в територіальному управлінні НБУ;
- в) на окремому рахунку кожного учасника новоствореного банку;
- г) немає правильної відповіді.

30. Перерахунок коштів на кореспондентський рахунок новоствореного банку у територіальному управлінні НБУ здійснюється:

- а) в день відкриття рахунку;
- б) не пізніше наступного дня після відкриття рахунку;
- в) протягом трьох днів з дня відкриття рахунку;
- г) протягом тижня з дня відкриття рахунку.

31. Яка із зазначених складових належить до додаткового капіталу?

- а) розкриті резерви;
- б) емісійні різниці;

- в) статутний капітал;
- г) немає правильної відповіді.

32. Який із рахунків є контрактивним?

- а) 4300 «Нематеріальні активи»;
- б) 5030 «Нерозподілені прибутки минулих років»;
- в) 4309 «Накопичена амортизація нематеріальних активів»;
- г) 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ».

33. Який із рахунків є контрпасивним?

- а) 3630 «Внески за незареєстрований статутний капітал»;
- б) 5001 «Накопичений зареєстрований статутний капітал банку»;
- в) 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
- г) 5010 «Емісійні різниці».

34. Який із рахунків є активним?

- а) 5010 «Емісійні різниці»;
- б) 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами (учасниками) банку за дивідендами»;
- в) 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
- г) 5100 «Результати переоцінки основних засобів».

35. Який із рахунків є пасивним?

- а) 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
- б) 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- в) 5031 «Непокриті збитки минулих років»;
- г) 5021 «Резервні фонди».

36. Боргові інструменти банку у вигляді субординованого боргу:

- а) не можуть бути вилучені з банку раніше одного року;
- б) вилучаються за рішенням НБУ;
- в) не можуть бути вилучені з банку раніше 5 років;
- г) вилучаються на вимогу інвестора банку.

37. Викуп акцій власної емісії за ціною вищою, ніж їх номінальна вартість, на суму перевищення обліковується як:

- а) Д-т 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасників)» К-т 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- б) Д-т 5010 «Емісійні різниці» (5022 «Інші фонди банку», 5030 «Нерозподілені прибутки минулих років») К-т 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- в) Д-т 5000 «Зареєстрований статутний капітал банку» К-т 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасників)»;
- г) немає правильної відповіді.

38. Бухгалтерське проведення Д-т 4400 «Основні засоби» К-т 5100 «Результати переоцінки основних засобів» відображає:

- а) дооцінку основних засобів;
- б) дооцінку зносу основних засобів;
- в) уцінку зносу основних засобів;
- г) результати уцінки основних засобів.

39. Операція з анулювання банком викуплених в акціонерів власних акцій відображається в обліку як:

- а) Д-т 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасників)» К-т 5000 «Зареєстрований статутний капітал банку»;
- б) Д-т 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасників)» К-т 5010 «Емісійні різниці»;
- в) Д-т 5000 «Зареєстрований статутний капітал банку» К-т 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасників)»;
- г) Д-т 5002 «Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасників)» К-т 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання» .

40. Які бухгалтерські проведення виконує банк у разі прийняття ним рішення про виплату дивідендів акціонерам?

- а) Д-т 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами банку за дивідендами» К-т 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- б) Д-т 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження» К-т 5003 «Дивіденди, які спрямовані на збільшення статутного капіталу»;
- в) Д-т 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження» К-т 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами банку за дивідендами»;
- г) Д-т 5003 «Дивіденди, які спрямовані на збільшення статутного капіталу» К-т 5000 «Зареєстрований статутний капітал банку».

41. Які бухгалтерські проведення виконує банк у разі виплати дивідендів акціонерам?

- а) Д-т 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами банку за дивідендами» К-т 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- б) Д-т 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження» К-т 5003 «Дивіденди, які спрямовані на збільшення статутного капіталу»;
- в) Д-т 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження» К-т 3631 «Кредиторська заборгованість перед акціонерами банку за дивідендами»;
- г) Д-т 5003 «Дивіденди, які спрямовані на збільшення статутного капіталу» К-т 5000 «Зареєстрований статутний капітал банку».

42. Формування резервного фонду банку обліковується як:

- а) Д-т 5021 «Резервний фонд» К-т 5031 «Непокриті збитки минулих років»;
- б) Д-т 5021 «Резервний фонд» К-т 5030 «Нерозподілені прибутки минулих років»;

- в) Д-т 5030 «Нерозподілені прибутки минулих років» К-т 5021 «Резервний фонд»;
- г) немає правильної відповіді.

43. Уцінка зносу нематеріальних активів обліковується як:

- а) Д-т 4300 «Нематеріальні активи» К-т 5101 «Результати переоцінки нематеріальних активів»;
- б) Д-т 4300 «Нематеріальні активи» К-т 4309 «Накопичена амортизація нематеріальних активів»;
- в) Д-т 4309 «Накопичена амортизація нематеріальних активів» К-т 4300 «Нематеріальні активи»;
- г) немає правильної відповіді.

Тестові завдання до теми 5 “Облік касових операцій банку”

1. Яким документом регламентується здійснення касових операцій:

- а) Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті;
- б) Інструкцією про ведення касових операцій банком України;
- в) Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні.

2. Якими касовими документами оформляється приймання готівкових коштів від клієнтів:

- а) меморіальний ордер, платіжне доручення, прибутковий касовий ордер;
- б) видатковий касовий ордер, заява на переказ готівки, платіжне доручення;
- в) заява на переказ готівки, рахунок на сплату платежів, прибутковий касовий ордер;
- г) касовий журнал з видатків, довідка касира прихідної каси, рахунок на сплату платежів.

3. За якими документами можуть видаватися готівкові кошти з каси банку:

- а) грошові чеки, заява на видачу готівки, документ на видачу переказу готівки у національній валюті, видатковий касовий ордер;
- б) видатковий касовий ордер, грошові чеки, заява на переказ готівки;
- в) меморіальний ордер, чеки, акредитив;
- г) розрахунковий чек, видатковий касовий ордер, прибутковий касовий ордер.

4. Матеріально відповідальною особою за збереження грошей та цінностей є:

- а) керівник, головний бухгалтер, завідуючий каси, старший касир;
- б) менеджер, касир, бухгалтер;

- в) заступник директора, старший фахівець відділення, економіст у відділі банку;
- г) адміністратор бази даних, асистент відділення по обслуговуванню, касир.

5. З кожним працівником каси обов'язково укладають:

- а) договір про здійснення розрахунково-касового обслуговування;
- б) договір про повну матеріальну відповідальність;
- в) інструкція про касові операції у банках України;
- г) інструкція про безготівкові розрахунки в Україні.

6. У якому документі касир веде щоденні записи прийнятих і зданих грошових сум:

- а) касова книга;
- б) Журнал ордер -3;
- в) банківська виписка;
- г) книга обліку прийнятих та виданих готівкових коштів.

7. Згідно прийнятих документів касир складає:

- а) довідка касира прибуткової каси;
- б) прибутковий касовий ордер;
- в) розрахунковий чек;
- г) накладна.

8. На підставі виданих документів касир складає:

- а) видатковий касовий ордер;
- б) прихідна накладна;
- в) довідка касира видаткової касира;
- г) касова книга.

9. Які підрозділи здійснюють доставку готівки до клієнтів:

- а) перевезення валютних цінностей;
- б) децентралізоване перевезення;
- в) кур'єр;
- г) немає правильної відповіді.

10. Які підрозділи здійснює інкасацію готівки у клієнтів:

- а) перевезення валютних цінностей;
- б) децентралізоване перевезення;
- в) кур'єр;
- г) немає правильної відповіді.

11. На підставі якого документа здійснюють доставку валютних цінностей та грошових коштів:

- а) договір про повну матеріальну відповідальність;

- б) двосторонній договір про доставку валютних цінностей;
- в) положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосування;
- г) не має правильної відповіді.

12. Ким здійснюється видача опломбованих сумок з готівкою і грошовим чеком:

- а) бухгалтером;
- б) касиром;
- в) керівником;
- г) адміністратором.

13. У скількох примірниках складається акт за результатами перерахованих коштів:

- а) у трьох примірниках;
- б) один примірник;
- в) у п'ятьох примірниках;
- г) у двох примірниках.

14. При виявленні нестачі / надлишку коштів складають:

- а) акт розбіжностей;
- б) акт нестачі;
- в) акт перерахування коштів;
- г) правильної відповіді немає.

15. Отримання готівки через інкасаторів територіальних управлінь і оприбуткування її в касу банку:

- а) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою» ;
- б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1002 «Банкнота та монети в касі відділень банку» ;
- в) Дт 1007 «Банкноти та монети в дорозі»
Кт 1017 «Дорожні чеки» ;
- г) Дт 1102 «Банківські метали і відділені банку»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі».

16. Виплата готівки бюджетних операцій за грошовим чеком супроводжується проведенням:

- а) Дт 2570 «Кошти державного бюджету для виплат»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
- в) Дт 251 «Кошти державного бюджету України»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;

- г) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку».

17. Видача готівки фізичних осіб з поточних депозитних рахунків:

- а) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень»;
б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»;
в) Дт 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
г) немає правильної відповіді.

18. Видача готівки юридичних осіб і їх відокремлених підрозділів, а також підприємців з їх поточних рахунків:

- а) Дт 2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку» ;
б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
в) Дт 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
г) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України».

19. Приймання готівки від фізичних осіб і юридичних осіб для зарахування на рахунки інших фізичних осіб та юридичних осіб:

- а) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України»;
б) Дт 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
в) Дт 2570 «Кошти державного бюджету для виплат»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
г) немає правильної відповіді.

20. Приймання готівки фізичних осіб для зарахування на їхні поточні та вкладні (депозитні) рахунки:

- а) Дт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»
Кт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»;
б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
в) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень»;

- г) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб».

21. На суму готівки, що передано до територіального управління:

- а) Дт 1007 «Банкнота монети в дорозі»
Кт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»;
- б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»;
- в) Дт 1007 «Банкнота монети в дорозі»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»;
- г) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 1007 «Банкнота монети в дорозі».

22. Приймання готівки юридичних осіб для зарахування на їхні поточні та вкладні (депозитні) рахунки:

- а) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб»;
- б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
- в) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень»;
- г) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України».

23. Після надходження підтвердження від територіального управління НБУ про отримання готівки:

- а) Дт 1911 «Кредиторська заборгованість за операціями заготівкою»
Кт 1007 «Банкноти і монети в дорозі»;
- б) Дт 1811 «Дебіторська заборгованість за операціями з готівкою»
Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ»;
- в) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 1002 «Банкноти та монети в касі відділень банку»;
- г) Дт 1001 «Банкноти та монети в касі банку»
Кт 2520 «Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України».

Тестові завдання до теми 6 “Облік розрахункових операцій банку”

1. Безготівкові розрахунки це -

а) спосіб здійснення розрахунків, при якому платіж проводиться паперовими грошима або металевою монетою.

б) розрахунки, які проводить банк за допомогою перерахування грошових коштів з рахунка платника на рахунок одержувача, а також перерахування

банком за дорученням фізичних і юридичних осіб коштів внесеними готівкою в касу банку на рахунки одержувача коштів.

в) платежі готівкою підприємств (підприємців) та фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги), а також за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна.

2. Здійснення безготівкових операцій регламентується:

а) «Інструкцією про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України»;

б) «Порядком ведення касових операцій у національній валюті в Україні»;

в) «Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті».

3. Поточний рахунок -

а) це рахунок, який відкривається банком клієнтові на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів, відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

б) це рахунок, який банки відкривають юридичним або фізичним особам для розміщення вільних коштів на депозити з нарахуванням відсотків за депозити.

в) це банківський рахунок, що відкривається одним банком іншому банку для здійснення міжбанківських переказів.

4. До платіжних інструментів належать:

а) особові рахунки, реєстр контрагентів, розрахунковий чек, книга документи дня;

б) платіжне доручення, платіжна вимога, розрахунковий чек, акредитив, меморіальний ордер;

в) вексель, меморіальний ордер, особові рахунки, акредитив.

5. Розрахунки, які проводить банк за допомогою перерахування грошових коштів з рахунка платника на рахунок одержувача, а також перерахування банком за дорученням юридичних і фізичних осіб коштів внесеними готівкою в касу банку на рахунки одержувача коштів це -

а) безготівкові розрахунки;

б) готівкові розрахунки;

в) немає правильної відповіді.

6. В якому вигляді використовують розрахункові документи для здійснення розрахункових операцій ?

а) в електронному вигляді;

б) на паперових носіях;

в) на паперових носіях та в електронному вигляді.

7. Розрахункові документи приймаються банком до виконання за наявності:

- а) підпису керівника банку;
- б) підпису головного бухгалтера;
- в) осіб, які мають право розпоряджатися коштами з поточного рахунка.

8. Банк виконує розрахункові операції:

- а) відповідно до черговості їх надходження та включення в межах залишку коштів на рахунку, якщо інше не встановлено договором між банком та клієнтом;
- б) відповідно до важливості;
- в) є встановлений порядок, в залежності від виду документа;
- в) немає правильної відповіді.

9. Операції із занесення на рахунок та отримання з рахунків готівкових коштів за допомогою платіжних або інших карток здійснюється:

- а) згідно «Інструкції про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України»;
- б) згідно «Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті»;
- в) згідно з правилами внутрішньодержавних та міжнародних платіжних систем а також відповідних нормативно-правових актів через каси банку або банкомати.

10. Банки відкривають своїм клієнтам за договором банківського рахунка:

- а) поточні рахунки;
- б) депозитні рахунки;
- в) немає правильної відповіді.

11. Банки відкривають своїм клієнтам за договором банківського вкладу:

- а) поточні рахунки;
- б) депозитні рахунки;
- в) немає правильної відповіді.

12. Рахунок, який відкривається банком клієнтові на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів, відповідно до умов договору це -

- а) поточний рахунок;
- б) депозитний рахунок;
- в) інвестиційний рахунок нерезидента-інвестора.

13. Рахунок, який банки відкривають юридичним або фізичним особам для розміщення вільних коштів на депозити з нарахуванням відсотків за депозити це -

- а) поточний рахунок;

- б) депозитний рахунок;
- в) інвестиційний рахунок нерезидента-інвестора.

14. Здійснення банком за дорученням клієнта операцій з розрахунковими та супровідними документами це -

- а) акредитив;
- б) інкасо;
- в) розрахунковий чек.

15. «Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» регламентує

- а) порядок здійснення готівкових операцій;
- б) порядок здійснення безготівкових операцій;
- в) немає правильної відповіді.

16. Платіжне доручення це -

- а) письмове розпорядження платника, власника розрахункового чи іншого рахунка банкові, що його обслуговує, про списання з його рахунка зазначеної суми і перерахування її на рахунок одержувача коштів;
- б) згода на оплату або зобов'язання оплати платіжних документів у встановлений термін;
- в) вексельне поручництво, гарантія платежу.

17. Розрахунковий або грошовий банківський документ, який містить доручення однієї установи іншій здійснити виплату за рахунок спеціально заброньованих для цього грошових коштів це -

- а) розрахунковий чек;
- б) акредитив;
- в) вексель.

18. Документ, що містить письмове розпорядження власника рахунку (чекодавця) установі банку (банку-емітенту), який веде його рахунок, сплатити чекодержателю зазначену в чеку суму коштів це -

- а) розрахунковий чек;
- б) акредитив;
- в) платіжне доручення.

19. Розрахунковий документ, який складається за ініціативою банку для оформлення операцій щодо списання коштів з рахунка платника і внутрішньобанківських операцій відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України це –

- а) акредитив;
- б) розрахунковий чек;
- в) меморіальний ордер.

20. Розрахунковий документ, що містить вимогу стягувача або в разі договірною списання отримувача до банку, що обслуговує платника, здійснити без погодження з платником переказ визначеної суми коштів з рахунку платника на рахунок отримувача це –

- а) платіжне доручення;
- б) платіжна вимога;
- в) розрахунковий чек.

21. Вкажіть правильну кореспонденцію, яка складається банком у разі списання коштів з рахунку клієнта–платника, який обслуговується даним банком:

- а) Дт 1200 Кт 2600;
- б) Дт 2600 Кт 1200;
- в) Дт 1200 Кт 2622.

22. Вкажіть правильну кореспонденцію, яка складається банком у разі зарахування коштів клієнтові–одержувачу, який обслуговується даним банком:

- а) Дт 1200 Кт 2600;
- б) Дт 2600 Кт 1200;
- в) Дт 1200 Кт 2602.

23. Вкажіть правильне твердження:

- а) чеки застосовуються для розрахунків між юридичними особами, з метою скорочення розрахунків готівкою за отримані товари, роботи, послуги;
- б) чеки застосовуються для розрахунків між юридичними особами, а також між юридичними і фізичними особами з метою скорочення розрахунків готівкою за отримані товари, роботи, послуги;
- в) чеки застосовуються для розрахунків між юридичними і фізичними особами з метою скорочення розрахунків готівкою за отримані товари, роботи, послуги.

24. Списання коштів з відповідного рахунку чекодавця та зарахування їх на рахунок отримувача чеку супроводжується таким бухгалтерським проведенням:

- а) Дт 2600 Кт 2602;
- б) 2622 Кт 1200;
- в) Дт 2602 Кт 2600.

25. Для гарантованої оплати чеку, клієнт заповнює:

- а) розрахунковий чек;
- б) заява для гарантованої оплати чека;
- в) акредитив.

26. У разі надходження розрахункових чеків від клієнтів, які обслуговуються в різних банках до моменту здійснення їх перевірки складається кореспонденція

- а) Дт 991 Кт 9830;
- б) Дт 9830 Кт 991;
- в) Дт 91 Кт 9830.

27. Здійснення банком за дорученням клієнта операцій з розрахунковими на супровідними документами це:

- а) інкасо;
- б) платіжне доручення;
- в) розрахунковий чек.

28. Після прийняття банком рішення про здійснення оплати розрахункових чеків складають таку кореспонденцію:

- а) Дт 9830 Кт 991;
- б) Дт 991 Кт 9830;
- в) Дт 2602 Кт 2600.

29. Акредитив –це :

- а) вексельне поручництво, гарантія платежу;
- б) згода на оплату або зобов'язання оплати платіжних документів у встановлений термін;
- в) розрахунковий або грошовий банківський документ, який містить доручення однієї установи іншій здійснити виплату за рахунок спеціально заброньованих для цього коштів.

30. Кошти списують з рахунку кореспонденцією:

- а) Дт 2602 Кт 1200;
- б) Дт 9830 Кт 1200;
- в) Дт 1200 Кт 2602.

31. Облік коштів по розрахунках до настання певної дати - оплати чеком, акредитивом ведеться на рахунку:

- а) 2602 «Кошти в розрахунках суб'єктів господарювання»;
- б) 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання»;
- в) 2625 «Кошти на вимогу фізичних осіб».

32. На внесення готівкових коштів через касу для фізичних осіб складають таке бухгалтерське проведення:

- а) Дт 1001, 1002 Кт 2625;
- б) Дт 2625 Кт 1001, 1002;
- в) немає правильної відповіді.

33. Занесення готівки у відповідній валюті у касу банку для юридичних осіб складають таку кореспонденцію:

- а) Дт 2605 Кт 1001. 1002;
- б) Дт 2920 Кт 1004;
- в) Дт 1001, 1002 Кт 2605.

34. Перерахування коштів з поточного рахунку клієнта супроводжується таким бухгалтерським проведенням:

- а) Дт 2600, 2620 Кт 2605, 2625;
- б) Дт 2605, 2625 Кт 2600, 2620;
- в) немає правильної відповіді.

35. Під час видачі готівки через банкомати власнику платіжної картки здійснюється таке проведення :

- а) Дт 2920 Кт 1004;
- б) Дт 2920 Кт 1200;
- в) Дт 1004 Кт 2920.

36. Розрахунковий або грошовий банківський документ, який містить доручення однієї установи іншій здійснити виплату за рахунок спеціально заброньованих для цього коштів –це :

- а) акцепт;
- б) інкасо;
- в) акредитив.

37. Письмове розпорядження платника, власника розрахункового чи іншого рахунку банкові, що його обслуговує, про списання з його рахунка зазначеної суми і перерахування її на рахунок одержувача коштів – це:

- а) акредитив ;
- б) платіжне доручення;
- в) розрахунковий чек.

38. Чекодавець – це:

- а) особа, яка дозволяє банку здійснювати переказ коштів отримувачу;
- б) особа, яка отримує кошти.
- в) немає правильної відповіді.

Тестові завдання до теми 7 “Облік операцій з кредитування”

1. Кредитні операції банку це:

- а) розміщення банком залучених коштів від власного імені, по власних умовах та на власний ризик;
- б) рух вартості в інтересах реалізації певних потреб;

в) вираз відносин між суб'єктами господарювання щодо надання та отримання позики в грошовій та товарній формі на умовах повернення, строковості й платності;

г) виникають між кредитором і позичальником з приводу мобілізації тимчасово вільних коштів та використання їх на умовах повернення й оплати.

2. Для належної організації процесу кредитування банки розробляють внутрішній нормативно-методичний документ:

- а) Облікову політику;
- б) Кредитну політику;
- в) Політику кредитних операцій;
- г) правильної відповіді немає.

3. Міжбанківське кредитування-кредитні операції, які обліковують на класі:

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4.

4. Кредитування юридичних і фізичних осіб та отримання кредитів від міжнародних і фінансових організацій-кредитні операції, які обліковують на класі:

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4.

5. Балансові рахунки для обліку кредитних операцій розміщують у класі:

- а) 1;
- б) 2;
- в) 1 та 2;
- г) 3.

6. Міжбанківське кредитування обліковують в розділах:

- а) 11,12,13;
- б) 13,15,16;
- в) 13,14,15;
- г) правильної відповіді немає.

7. Кредитування юридичних і фізичних осіб та отримання кредитів від міжнародних і фінансових організацій обліковують в розділах:

- а) 20, 21, 22, 27;
- б) 20, 21, 22, 26;
- в) 20, 21, 22, 25;

- г) 20,21,22,23;
- д) правильної відповіді немає.

8. Процедура організації процесу кредитування включає такі етапи:

- а) попередній, поточний, підготовчий, заключний;
- б) попередній, підготовчий, прийняття рішення щодо кредитування, оформлення та надання кредиту;
- в) попередній підготовчий, прийняття рішення щодо кредитування, оформлення та надання кредиту, супроводження коштів до настання терміну повернення кредиту за кредитним договором, погашення кредиту;
- г) поточний, підготовчий, прийняття рішення щодо кредитування, оформлення та надання кредиту, супроводження коштів до настання терміну повернення кредиту за кредитним договором, погашення кредиту;
- д) правильної відповіді немає.

9. Кредити, надані органам державного управління, відображають у розділі:

- а) 21;
- б) 22;
- в) 36;
- г) 15.

10. Кредитну угоду обліковують на рахунку розділу:

- а) 20;
- б) 21;
- в) 22;
- г) 96;
- г) 98;
- д) правильної відповіді немає.

11. Надання кредиту позичальнику відображають проведенням:

- а) Дт 1523 Кт 2600;
- б) Дт 2062 К-т 2605;
- в) Дт 2063 Кт 2605;
- г) Дт 2100 Кт 2625;
- д) всі відповіді правильні.

12. Оночасне відображення утримання комісії та відсотків за кредитом авансом:

- а) Дт Рахунки для обліку наданих кредитів Кт 2526;
- б) Дт Рахунки для обліку наданих кредитів Кт 2066;
- в) Дт Рахунки для обліку наданих кредитів Кт 2106;
- г) всі відповіді правильні.

13. Списання забезпечення у випадку використання забезпечення, а також припинення дії відповідного договору про забезпечення:

- а) Дт 990 Кт 9010;
- б) Дт 990 Кт 9011;
- в) Дт 991 Кт 9020;
- г) Дт 992 Кт 9022.

14. Формування резервів під заборгованість за міжбанківськими операціями у гривні:

- а) Дт 7701 -т 1588;
- б) Дт 7701 Кт 1589;
- в) Дт 7701 Кт 1590;
- г) правильної відповіді немає.

15. Формування резервів під заборгованість за кредитними операціями клієнтів у гривні:

- а) Дт 7702 Кт 2401;
- б) Дт 7702 Кт 2402;
- в) Дт 7702 Кт 2403;
- г) Дт 7702 Кт 2404.

16. Безнадійною визнають заборгованість, яка відповідає будь-якій з ознак:

- а) заборгованість за зобов'язаннями за якої минув термін позовної давності;
- б) заборгованість, яка виявилась непогашеною внаслідок недостатності майна фізичних чи юридичних особи оголошеною банкрутом у встановленому законодавчому порядку;
- в) заборгованість, яка виявилась непогашеною внаслідок недостатності коштів одержаних від продажу на відкритих аукціонах майна позичальника;
- г) всі відповіді правильні.

17. Кредитна політика банку – це:

- а). розміщення банком залучених коштів від свого імені на власних умовах та на власний ризик;
- б) економічні відносини, що виникають між кредитором і позичальником з приводу зворотного руху позичкового капіталу у грошовій формі;
- в) стратегія і тактика банку щодо залучення коштів та спрямування їх на кредитування клієнтів банку;
- г) операція банку із залучення грошових коштів або металів від вкладників на їх рахунки, на договірних засадах або депонування грошових коштів вкладниками з формуванням їх ощадними сертифікатами.

18. Гарантовані кредити – це:

- а) банки беруть на себе зобов'язання у разі потреби надати клієнту кредит певного розміру протягом відповідного періоду;
- б) питання про надання кредиту вирішують в індивідуальному порядку;
- в) кредити стосовно яких на основі клопотання позичальника строки погашення були перенесені на більш пізній строк;
- г) надаються в межах наперед визначеного ліміту без погодження кожного разу з банком умов кредитного договору.

19. До основних категорій позичальників кредиту належать:

- а) виробничі, споживчі, інвестиційні кредити;
- б) безстрокові і строкові кредити;
- в) забезпечені і незабезпечені кредити;
- г) кредити банкам, кредити галузям народного господарства, кредити населенню, кредити державним органам влади.

20. За строком користування кредити поділяються на:

- а) безстрокові і строкові;
- б) стандартні і нестандартні;
- в) довгострокові і короткострокові;
- г) безстрокові і короткострокові.

Тестові завдання до теми 8 “Облік депозитних операцій банку”

1. Яким положенням регламентується проведення депозитних операцій банку?

- а) Про порядок ведення банківських операцій;
- б) Про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами;
- в) Про здійснення кредитних та депозитних операцій банками України з юридичними і фізичними особами.

2. Депозитна операція – це

- а) операції банку із залученням грошових коштів або банківських металів від вкладників на їх рахунки на договірних засадах;
- б) операції банку з надання депозиту державним установам;
- в) надання банком коштів юридичним чи фізичним особам на певний термін, під певний відсоток.

3. Депозитні операції поділяються на:

- а) депозити на вимогу і строкові вкладення;
- б) поточні і непоточні;
- в) строкові вкладення і безстрокові вкладення.

4. Депозити на вимогу – це
- а) грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на умовах видачі вкладу на першу вимогу вкладника або здійснення платежів за розповсюдження власника рахунка;
 - б) грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на визначений договором термін;
 - в) грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на період від 3 до 10 років.
5. Строкові депозити – це
- а) грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на умовах видачі вкладу на першу вимогу вкладника або здійснення платежів за розповсюдження власника рахунка;
 - б) грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на визначений договором термін;
 - в) грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на визначений договором термін в національній валюті.
6. Як визначаються сума, строки, умови приймання вкладів між банком та клієнтом?
- а) банк вирішує сам;
 - б) клієнт вирішує сам;
 - в) складається договір між банком та клієнтом.
7. Кому банк надає депозити?
- а) фізичним особам;
 - б) юридичним особам;
 - в) правильні відповіді а і б.
8. Чим підтверджується залучення банком вкладів?
- а) договором банківського рахунку та договором банківського вкладу;
 - б) договором про надання депозиту;
 - в) коштами на рахунку в банку.
9. Депозитні операції бувають:
- а) активні і пасивні;
 - б) дебетові і кредитові;
 - в) довгострокові і короткострокові.
10. Активні депозитні операції – це
- а) операції з розміщення банком коштів на депозити;
 - б) операції з залученням банком коштів на депозити;
 - в) правильні відповіді а і б.

11. Пасивні депозитні операції – це
- а) операції з розміщення банком коштів на депозити;
 - б) операції з залученням банком коштів на депозити;
 - в) немає правильної відповіді.
12. Проведення депозитних операцій банку регламентується
- а) Інструкцією з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України;
 - б) Інструкцією з обліку депозитних операцій;
 - в) Інструкцією з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій в банках України.
13. Залучення коштів на вклад (депозит) відображається проведенням:
- а) Дт 1001, 1002, 1200, 2600, 2620
Кт 1332, 1335, 3455, 3587,987,6578, 6586, 6864, 8943, 8734, 8374,
7594, 2623;
 - б) Дт 1001, 1002, 1200, 2600, 2620
Кт 4876,6874,3984,6864,7893, 8975;
 - в) Дт 1001, 1002, 1200, 2600, 2620
Кт 1332, 1335,1612, 1615, 2600, 2610, 2615, 2620, 2625, 2625, 2630,
2635.
14. Повернення вкладу у визначений договором термін відображається проведенням:
- а) Дт 4876,6874,3984,6864,7893, 8975
Кт 1332, 1335, 3455, 3587,987,6578, 6586, 6864, 8943, 8734, 8374,
7594, 2623;
 - б) Дт 1332, 1335,1612, 1615, 2600, 2610, 2615, 2620, 2625, 2625, 2630,
2635
Кт 1001, 1002, 1200, 2600, 2620;
 - г) Дт 1001, 1002, 1200, 2600, 2620
Кт 1332, 1335, 3455, 3587,987,6578, 6586, 6864, 8943, 8734, 8374,
7594, 2623.
15. Якщо вкладник не вимагає повернення суми строкового вкладу після завершення установленого в договорі терміну, то такий вклад переноситься на рахунок обліку вкладів на вимогу і відображається проведенням:
- а) Дт 2630 Кт 1456;
 - б) Дт 2630 Кт 2620;
 - в) Дт 6650 Кт 5698.

16. Нарахування відсотків за депозитами відображається проведенням:
- а) Дт 6795,7954, 6784, 3354, 3465, 4567
Кт 6574, та рахунки 1-го і 2-го класів;
 - б) Дт 1208, 1218, 1508, 1518
Кт рахунки 1-го і 2-го класів;
 - в) Дт 700, 701, 703, 704
Кт рахунки 1-го і 2-го класів.
17. Нарахування доходів за розміщенням міжбанківських депозитів відображається проведенням:
- а) Дт 6650, 6875, 6589, 6897, 7689
Кт 5698,8769,8790,8768, 5678;
 - б) Дт 1208, 1218, 1508, 1518
Кт 6000, 6003, 6010, 6012, 6012;
 - в) Дт 1208, 1218, 1508, 1518
Кт 5698,8769,8790,8768, 5678.
18. Для повернення вкладу у визначений договором термін використовують рахунки:
- а) Дт 1-го і 2-го класів
Кт 3-го і 4-го класів;
 - б) Дт 3-го і 5-го класів
Кт 5-го і 6-го класів;
 - в) Дт 1-го і 2-го класів
Кт 1-го і 2-го класів.
19. Для нарахування відсотків за депозитами по кредиту використовують рахунки:
- а) 4-го і 5-го класів;
 - б) 1-го і 2-го класів;
 - в) 6-го, 7-го і 3-го класів.
20. Для нарахування доходів за розміщенням міжбанківських депозитів використовують рахунки:
- а) Дт 1-го класу Кт 6-го класу;
 - б) Дт 1-го класу Кт 7-го класу;
 - в) Дт 3-го класу Кт 6-го класу.

Тестові завдання до теми 9 “Облік доходів і витрат банку”

1. Особливості обліку доходів і витрат банку визначаються:
- а) виходячи з рішення правління банку;
 - б) постановою «Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банку»;
 - в) Законом України «Про банки і банківську діяльність»;

г) Законом України «Про Національний банк України».

2. Доходи –це:

а) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що ведуть до збільшення власного капіталу;

б) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів чи збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення чи розподілу власниками);

в) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що ведуть до збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків акціонерів);

г) немає правильної відповіді.

3. Доходи банку обліковується за рахунками:

а) 4 класу;

б) 6 класу;

в) 7 класу;

г) 9 класу.

4. Витрати – це:

а) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що ведуть до збільшення власного капіталу;

б) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів чи збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення чи розподілу власниками);

в) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що ведуть до збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків акціонерів);

г) немає правильної відповіді.

5. Витрати банку обліковується за рахунками:

а) 4 класу;

б) 6 класу;

в) 7 класу;

г) 9 класу.

6. Облік доходів і витрат банку ґрунтується на застосуванні:

а) принципу нарахування і відповідності;

б) принципу обачності;

в) принципу суттєвості;

г) правильні відповіді А і Б.

7. Рахунки доходів є:

а) пасивними, за винятком деяких активно-пасивних рахунків;

б) активними, за винятком деяких активно-пасивних рахунків;

- в) виключно пасивними;
- г) виключно активними.

8. За кредитом рахунків 6-го класу відображаються:

- а) суми доходів, які належать до звітного періоду;
- б) суми зменшення доходів або суми збитків;
- в) суми витрат, які належать до звітного періоду;
- г) немає правильної відповіді.

9. За дебетом рахунків 7-го класу обліковуються:

- а) суми зменшення витрат;
- б) суми доходів банку;
- в) суми витрат банку;
- г) немає правильної відповіді.

10. На рахунках класу 6 «Доходи» обліковуються:

- а) реально отримані доходи;
- б) нараховані доходи, що підлягають отриманню відповідно до термінів, визначених угодою;
- в) доходи майбутніх періодів;
- г) правильні відповіді А і Б.

11. Безнадійні нараховані доходи списуються:

- а) за рахунок прибутку звітного періоду;
- б) за рахунок нерозподіленого прибутку минулих років;
- в) за рахунок сформованих резервів;
- г) на фінансові результати.

12. Витрати банку складають:

- а) суми фактично сплачених витрат;
- б) суми понесених витрат;
- в) нараховані витрати з обсягу зобов'язань банку;
- г) всі відповіді вірні.

13. Доходи банку поділяють на:

- а) нараховані доходи, сумнівні нараховані доходи та безнадійні нараховані доходи;
- б) нараховані доходи та доходи майбутніх періодів;
- в) сумнівні нараховані доходи та безнадійні нараховані доходи;
- г) немає правильної відповіді.

14. Рахунки доходів і витрат закриваються на рахунок фінансового результату:

- а) щомісяця;
- б) кожного кварталу;

- в) в останній робочий день року;
- г) всі відповіді вірні.

15. Прибуток виникає при:

- а) перевищенні загальної суми доходів банку звітного року та нерозподіленого прибутку минулих років над сумою понесених витрат, що належать до звітного року;
- б) перевищенні загальної суми доходів банку звітного року над сумою понесених витрат;
- в) перевищенні загальної суми витрат банку звітного року над сумою отриманих доходів;
- г) правильні відповіді А і Б.

16. Технічним є рахунок:

- а) за яким не відбуваються бухгалтерські проведення, оскільки він використовується для технічного здійснення операції;
- б) який відкривається при здійсненні конкретної операції і закривається після її завершення;
- в) правильні відповіді А і Б;
- г) немає правильної відповіді.

17. На технічному рахунку 5999 «Результат діяльності» відбувається:

- а) формування показників проміжної звітності про результати діяльності банку;
- б) формування щоденного балансу банку;
- в) відображення проведеннь із закриття рахунків доходів і витрат;
- г) правильні відповіді А і Б.

18. Нарахування витрат відображається як:

- а) Дт рахунків нарахованих витрат (1,2,3 клас) Кт рахунків витрат (7 клас);
- б) Дт рахунків витрат (7 клас) Кт рахунків нарахованих витрат (1,2,3 клас);
- в) Дт рахунків витрат Кт 3500 «Витрати майбутніх періодів»;
- г) немає правильної відповіді.

19. Проведення Дт кредитового сальдо рахунків доходів за вирахуванням дебетового сальдо рахунків витрат і Кт рахунку 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження» відображає:

- а) збиток звітного року;
- б) прибуток звітного року;
- в) списання рахунків доходів і витрат;
- г) правильні відповіді Б і В.

20. Кінцевий залишок на рахунку 5040 «Прибуток звітного року, що очікує затвердження» / 5041 «Збиток звітного року, що очікує затвердження» підлягає:

- а) віднесенню на рахунок резервних фондів банку;
- б) розподілу відповідно до рішення зборів акціонерів;
- в) спочатку затвердженню, а потім – розподілу відповідно до рішення зборів акціонерів;
- г) всі відповіді вірні.

21. Нерозподілена частина прибутку відображається в обліку як:

- а) Дт 5040 «Прибуток звітнього року, що очікує затвердження»
Кт 5030 «Нерозподілений прибуток минулих років»;
- б) Дт кредитового сальдо рахунків доходів за вирахуванням дебетового сальдо рахунків витрат
Кт рахунку 5040 «Прибуток звітнього року, що очікує затвердження»;
- в) Дт 5040 «Прибуток звітнього року, що очікує затвердження»
Кт рахунку 5003 «Дивіденди, спрямовані на збільшення статутного капіталу»;
- г) Дт 5040 «Прибуток звітнього року, що очікує затвердження»
Кт рахунку 5020 «Загальні резерви».

22. Встановіть відповідність між рахунком та його ознакою:

1) 5999 «Результат діяльності»	а) активний рахунок;
2) 5041 «Збиток звітнього року, що очікує затвердження»	б) пасивний рахунок;
3) 6499 «Інші доходи»	в) активний рахунок;
4) 7452 «Витрати на відрядження»	г) технічний рахунок.

Тестові завдання до теми 10 “Звітність банку”

1. Завершальним етапом облікового процесу в банку є:
 - а) опрацювання отриманої зовнішньої та внутрішньої первинної документації;
 - б) здійснення коригуючих проведення з метою відображення об’єктивної інформації про фінансово-господарський стан банківської установи
 - в) формування фінансової звітності
 - г) складання підготовчого перевірного балансу
2. Фінансова (бухгалтерська) звітність – це:
 - а) звітність про стан та результати діяльності банку, яку використовує керівництво для планування, контролю та прийняття відповідних управлінських та економічних рішень;
 - б) система взаємопов’язаних, узагальнюючих показників, що відображають фінансовий стан банку результати його діяльності за звітний період;
 - в) звітність про результати діяльності банку, сформована відповідно до вимог податкового законодавства за даними податкового обліку;

г) звітність, яку формують з метою складання грошової і банківської статистики, статистики платіжного балансу і з метою формування міжнародної інвестиційної позиції.

3. Для складання фінансової звітності звітним періодом є:

- а) тиждень;
- б) місяць;
- в) квартал;
- г) календарний рік.

4. Для складання проміжної звітності звітним періодом є:

- а) тиждень;
- б) місяць;
- в) квартал;
- г) календарний рік.

5. Першим звітним періодом для новостворених банків є період з дати їхньої реєстрації в НБУ до:

- а) 1 січня наступного року;
- б) 31 грудня звітного року;
- в) першого кварталу звітнього року;
- г) немає правильної відповіді.

6. Інформація фінансових звітів повинна відповідати таким якісним характеристикам:

- а) зрозумілість, доречність, суттєвість;
- б) достовірність, правдивість подання, нейтральність;
- в) зіставність, своєчасність;
- г) всі відповіді правильні.

7. Банки подають фінансову звітність:

- а) Національному банку України через відповідні територіальні управління НБУ (за місцем розташування головного банку – юридичної особи);
- б) власникам (акціонерам) – відповідно до установчих документів;
- в) іншим органам державного управління, банкам, іншим зацікавленим організаціям на підставі відповідних угод у межах чинного законодавства;
- г) всі відповіді правильні.

8. До фінансової звітності належать:

- а) баланс банку; звіт про фінансові результати;
- б) звіт про рух грошових коштів; звіт про власний капітал; примітки до звітів;
- в) правильні відповіді а і б;
- г) немає правильної відповіді.

9. Квартальна фінансова звітність:

а) містить загальну інформацію про діяльність банку, консолідований баланс, консолідований звіт про фінансові результати, консолідований звіт про рух грошових коштів, консолідований звіт про власний капітал, примітки до консолідованих фінансових звітів;

б) містить загальну інформацію про діяльність банку, баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до звітів;

в) банк подає у формі балансового звіту, звіту про фінансові результати та приміток: "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках", "Рахунки довірчого управління", "Окремі показники діяльності банку";

г) немає правильної відповіді.

10. Річна фінансова звітність:

а) містить загальну інформацію про діяльність банку, консолідований баланс, консолідований звіт про фінансові результати, консолідований звіт про рух грошових коштів, консолідований звіт про власний капітал, примітки до консолідованих фінансових звітів;

б) містить загальну інформацію про діяльність банку, баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до звітів;

в) банк подає у формі балансового звіту, звіту про фінансові результати та приміток;

г) немає правильної відповіді.

11. Консолідована фінансова звітність:

а) містить загальну інформацію про діяльність банку, консолідований баланс, консолідований звіт про фінансові результати, консолідований звіт про рух грошових коштів, консолідований звіт про власний капітал, примітки до консолідованих фінансових звітів;

б) містить загальну інформацію про діяльність банку, баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до звітів;

в) банк подає у формі балансового звіту, звіту про фінансові результати та приміток;

г) немає правильної відповіді.

12. Річна фінансова звітність містить:

а) загальну інформацію про діяльність банку, консолідований баланс, примітки до консолідованих фінансових звітів;

б) звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, баланс;

в) звіт про рух грошових коштів, консолідований звіт про власний капітал, звіт про фінансові результати;

г) консолідований баланс, звіт про власний капітал, примітки до звітів.

13. Консолідована фінансова звітність містить:

а) загальну інформацію про діяльність банку, консолідований баланс, примітки до консолідованих фінансових звітів;

б) звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, баланс;

в) звіт про рух грошових коштів, консолідований звіт про власний капітал, звіт про фінансові результати;

г) консолідований баланс, звіт про власний капітал, примітки до звітів.

14. Консолідовану звітність підписують :

а) керівник материнського банку;

б) головний бухгалтер банку;

в) керівник і головний бухгалтер банку;

г) керівник і головний бухгалтер материнського банку.

15. Статистичну звітність банків формують з метою:

а) формування міжнародної інвестиційної позиції і складання статистики платіжного балансу;

б) складання грошової і банківської статистики;

в) забезпечення виконання НБУ регулятивних та наглядових функцій;

г) всі відповіді правильні.

16. Для складання форм статистичної звітності використовують:

а) дані бухгалтерських балансів та дані про рух грошових коштів;

б) дані аналітичних рахунків бухгалтерського обліку;

в) правильні відповіді а і б;

г) немає правильної відповіді.

17. Хто несе відповідальність за достовірність, повноту та своєчасність надання даних статистичної звітності?

а) керівник банку;

б) головний бухгалтер банку;

в) керівник і головний бухгалтер;

г) немає правильної відповіді.

18. Виберіть правильне твердження:

а) для складання статистики платіжного балансу та з міжнародної інвестиційної позиції банки надсилають зведені дані по банку загалом або в розрізі структурних підрозділів, або в розрізі областей за операціями, здійсненими підрозділами банку на території області, у формі файлів електронною поштою Центральній розрахунковій палаті НБУ через

територіальне управління НБУ для надання їх структурним підрозділам центрального апарату НБУ;

б) для складання статистики платіжного балансу та з міжнародної інвестиційної позиції банки надсилають інформацію до Департаменту платіжного балансу Національного банку України у формі файлів електронною поштою;

в) для складання грошової та банківської статистики банки надсилають інформацію до Департаменту платіжного балансу Національного банку України у формі файлів електронною поштою;

г) немає правильної відповіді.

19. Управлінська звітність – це:

а) звітність про стан та результати діяльності банку, яку використовує керівництво для планування, контролю та прийняття відповідних управлінських та економічних рішень;

б) система взаємопов'язаних, узагальнюючих показників, що відображають фінансовий стан банку результати його діяльності за звітний період;

в) звітність про результати діяльності банку, сформована відповідно до вимог податкового законодавства за даними податкового обліку;

г) звітність, яку формують з метою складання грошової і банківської статистики, статистики платіжного балансу і з метою формування міжнародної інвестиційної позиції.

20. Джерелами формування управлінської звітності є:

а) інформація, яку банк створює самостійно, з метою поліпшення інформаційного забезпечення у певному напрямі діяльності;

б) інформація, отримана з репозитарних файлів, що входять до системи звітності НБУ;

в) правильні відповіді а і б ;

г) немає правильної відповіді.

21. Інформація, за допомогою якої формують управлінську звітність, повинна відповідати таким вимогам:

а) зрозумілість користувачам;

б) достовірність та вплив на подальші рішення щодо діяльності банку;

в) надійність;

г) всі відповіді правильні.

22. Основними якісними характеристиками управлінської звітності є:

а) розкриття інформації про доходи та витрати як загалом по системі банку, так і по його окремих підрозділах;

б) розкриття інформації щодо основних напрямів діяльності банківської установи та прибутковості банківських продуктів;

в) правильні відповіді а і б ;

г) немає правильної відповіді.

23. З метою здійснення стратегічного планування та управління, управлінську звітність подають:

- а) для вищого керівництва;
- б) для середньої ланки керівництва;
- в) правильні відповіді а і б ;
- г) немає правильної відповіді.

24. З метою здійснення оперативного управління, управлінську звітність подають:

- а) для вищого керівництва;
- б) для середньої ланки керівництва;
- в) правильні відповіді а і б ;
- г) немає правильної відповіді.

25. При потребі запровадження нової звітної форми керівник структурного підрозділу, що вимагає ведення нової звітної форми, подає до керівництва:

- а) заяву на впровадження нової звітної форми;
- б) службову розписку;
- в) службове доручення;
- г) немає правильної відповіді.

26. Управлінську звітність складає відповідний підрозділ банку шляхом корекції та деталізації фінансової звітності, а саме:

- а) виключення залишків за взаємними розрахунками при консолідації та перекласифікація за суттю значних сум, які обліковують на транзитних та технічних рахунках;
- б) корекція акціонерного капіталу та активів та корекція відповідності звітних періодів;
- в) виправлення помилок згідно з інформацією та поясненнями, наданими відповідними підрозділами;
- г) всі відповіді правильні.

27. Податковий облік у банках може здійснюватися з використанням таких методів:

- а) на балансових рахунках та на позабалансових рахунках, які банк відкриває самостійно;
- б) позасистемно, тобто без складання бухгалтерських проведення або ж на рахунках 8-го класу Плану рахунків "Управлінський облік", які банк визначає самостійно;
- в) підрахунок валових доходів та валових витрат здійснюють паралельно з фінансовим обліком у накопичувальних відомостях;
- г) всі відповіді правильні.

28. Податкова звітність – це:

- а) звітність про стан та результати діяльності банку, яку використовує керівництво для планування, контролю та прийняття відповідних управлінських та економічних рішень;
- б) система взаємопов'язаних, узагальнюючих показників, що відображають фінансовий стан банку результати його діяльності за звітний період;
- в) звітність про результати діяльності банку, сформована відповідно до вимог податкового законодавства за даними податкового обліку;
- г) звітність, яку формують з метою складання грошової і банківської статистики, статистики платіжного балансу і з метою формування міжнародної інвестиційної позиції.

29. Рахунки для ведення податкового обліку відкривають:

- а) в податковому документі на вибір керівництва банку;
- б) в розрізі статей податкової декларації та додатків до неї;
- в) в податковому сертифікаті;
- г) немає правильної відповіді.

30. Звітний податковий документ вважатимуть податковою декларацією, якщо він відповідає таким критеріям:

- а) форма податкової декларації повинна бути встановлена законодавством, тобто державними нормативно-правовими актами, включаючи накази ДПАУ та інших офіційних органів;
- б) на підставі податкової декларації має відбуватися нарахування та сплата податку і збору (обов'язкового платежу) до бюджету;
- в) у податковій декларації платник зазначає узгоджене податкове зобов'язання;
- г) всі відповіді правильні.

IV. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 07.12.2000р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про Національний банк України» №679-XIV від 20.05.1999р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» №2346-III 05.04.2001р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Положення про організацію операційної діяльності в банках України, затверджене Постановою Правління Національного банку України №254 від 18.06.2003р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України, затверджене Постановою Правління НБУ № 566 від 30.12.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України, затверджена 17.11.2004 р. № 555 (із змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена Постановою Правління 28.08.2001 № 368 із змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України, затверджена Постановою Правління НБУ № 480 від 20.12.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджена Постановою Правління НБУ № 280 від 17.06.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України, затверджена Постановою Правління НБУ 31.08.2007 р. № 309 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах, затверджена Постановою Правління НБУ № 192 від 12.11.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ 21.01.04 р. № 22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.

13. План рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджений Постановою Правління НБУ № 280 від 17.06.2004 р. // <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Положення про організацію операційної діяльності в банках України, затверджене Постановою Правління НБУ № 254 від 18.06.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Положення про порядок формування і використання резерву для можливих утрат за кредитними операціями банків, затверджене Постановою Правління НБУ 25.01.2012 р. № 23. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
16. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затверджене Постановою Правління НБУ 03.12.2003 р. № 516. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
17. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 30.12.98 р. за № 566. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
18. Правила ведення аналітичного обліку в банках України, затверджені Постановою Правління НБУ № 221 від 16.06.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
19. Правила бухгалтерського обліку операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями в банках України, затверджені Постановою Правління НБУ № 549 від 17.11.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
20. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України, затверджені Постановою Правління НБУ № 255 від 18.06.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
21. Цивільний кодекс України №435-IV від 16.01.2003р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
22. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
23. Закон України Про фінансовий лізинг № 723/97-ВР від 16.12.1997 р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
24. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні №996-XIV від 16.07.1999р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
25. Коренева О.Г. Облік у банку : підручник / О.Г. Коренева, Н.Г. Маслак, Н.Г. Слав'янська та ін. – Суми : Університетська книга, 2012. – 668 с.
26. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): Підручник. — К.: «Хай&Тек Прес», 2010. – 608 с.

27. Герасимович А.М., Кіндрацька Л.М., Кривов'яз Т.В. та ін. Облік і аудит у банках: Підручник. – К.: КНЕУ, 2006. – 536 с.
28. Лобозинська С.М. Облік і аудит у банку: Навчальний посібник / За ред. проф. С.К. Реверчука. – К.: Знання, 2007. – 630 с.
29. Васюренко О.В., Сердюк Л.В., Сидоренко О.М. Облік і аудит у банках: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 623 с.
30. Волкова І.А., Калініна О.Ю. Бухгалтерський облік у банках: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.
31. Стасишен М.С., Жила В.Г. Облік у банках: Навч.-метод. посіб. – К.: Каравела, 2009. – 228 с.
32. Кіндрацька Л.М., Семеніченко Ю.К., Тюхляєва М.Ю. Обліку банках: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2006. – 404 с.

Допоміжна

33. Кіндрацька Л. Норми бухгалтерського обліку операцій із цінними паперами: українська практика та міжнародні стандарти // Вісник НБУ. – 2000. – № 3. – С. 57–60.
34. Кіндрацька Любомира. Бухгалтерський облік в управлінні банком: Теорія і практика // Вісник НБУ, липень, 2007. – С.49-51.
35. Литвинов Анатолій. Документарні операції: стисло про головне. // Все про бухгалтерський облік. – 2006. – № 39 (1193). – С. 68–71.
36. Кузьмінська О.Е., Кириленко В.Б. Організація обліку в банках: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2002. – 282 с.
37. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у банках України: Підручник. – Вид. 2-ге, доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2001. – 636 с.
38. Кривов'яз Т.В. Бухгалтерський облік у банках: Навчальний посібник для дистанційного навчання. / За наук. ред. д.е.н., проф. М.І. Сивульського. – К.: Університет «Україна», 2006. – 312 с.
39. Мишкін, Фредерік С. Економіка грошей, банківської фінансових ринків. / Пер. з англ. С. Панчишин, А. Стасишин, Г. Стеблій. – К.: Основи, 1999. – 963 с.
40. Недеря Л.В. Облік і аудит в банках: Завдання для практичних занять. – К.: Національна академія управління, 2003. – 40 с.
41. Шевченко Р.І. Банківські операції: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 276 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портали: www.dks.gov.ua; www.zakon.nau.ua; www.nbuv.gov.ua; www.nau.kiev.ua; www.dtk.com.ua; www.library.iapm.edu.ua
2. Автоматизовані інформаційно-довідкові та навчально-атестаційні системи.

Підп. до друку 16.09.2015. Формат видання 1 8×210мм.
Формат паперу і частка аркуша 60×90¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 5,75. Наклад 100 прим. Зам. 8265.
Віддруковано з оригіналів автора.

Друкарня “Фоліант”
76000, м. Івано-Франківськ
вул. Старозамкова, 2
www.foliant.if.ua
e-mail: foliant.drukarnja@gmail.com
тел.-факс: +38(0342) 50-21-65
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи Серія ІФ № 24

